

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně – pobočka v Jihlavě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Mádra a soudců Mgr. Leony Sukané a Mgr. Martina Lály ve věci péče

o nezletilou: **N.F.**, narozená XXXX
bytem XXXX, XXXX
zastoupená městem Velké Meziříčí
sídlem Radnická 29/1, 594 13 Velké Meziříčí

dcery rodičů: **D. F.**, narozená XXXX
bytem XXXX, XXXX
zastoupená advokátkou JUDr. Ing. Ivanou Spoustovou, Ph.D.
sídlem Lounská 720/12, 120 00 Praha 2

M. O., narozený XXXX
bytem XXXX, XXXX
zastoupený advokátkou JUDr. Janou Marečkovou
sídlem Ondříčkova 16, 130 00 Praha 3

za účasti babičky: **M. F.**, narozená XXXX
bytem XXXX, XXXX
zastoupená advokátkou JUDr. Alenou Prchalovou, Ph.D.
sídlem Husova 1288/25, 586 01 Jihlava

o změnu péče o nezletilou N. a o úpravu styku nezletilé N. s babičkou

o odvolání matky a babičky proti rozsudku Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou ze dne 15. 5. 2019, č. j. 4 P 28/2013 – 2550, ve znění opravného usnesení z 6. 6. 2019, č.j. 4 P 28/2013 – 2556, a doplňujícího rozsudku z 12. 6. 2019, č.j. 4 P 28/2013 – 2565,

takto:

- I. **Rozsudek soudu prvního stupně ve znění opravného usnesení a doplňujícího rozsudku se mění** ve výrocích I. a VII. tak, že
- a) nezletilá N.se od 16. 5. 2020 svěřuje do střídavé péče otce a matky nerovnoměrně rozdělené tak, že v péči matky se bude nacházet vždy v každém sudém kalendářním týdnu od soboty 9:00 hodin do neděle 17:00 hodin a ve zbývající době se bude nacházet v péči otce; předání nezletilé N. bude probíhat tak, že každý z rodičů ji převezme na počátku každého období své péče v bydlišti toho z rodičů, který ji měl v péči do té doby,
  - b) povinnost otce přispívat na výživu nezletilé N. částkou 2 000 Kč měsíčně k rukám matky se pro dobu od 5. 1. 2018 zrušuje,
  - c) matka je povinna přispívat otci na výživu nezl. N. částkou 4 000 Kč měsíčně k rukám otce, od 16. 5. 2020, vždy do dvacátého dne každého měsíce; otec je povinen přispívat matce na výživu nezl. N. částkou 500 Kč měsíčně k rukám matky, od 16. 5. 2020, vždy do dvacátého dne každého měsíce,
  - d) tímto se mění rozsudek Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou z 25. 1. 2013, č. j. 5 Nc 1589/2012-24.
- II. **Rozsudek soudu prvního stupně ve znění opravného usnesení a doplňujícího rozsudku se dále mění**
- a) ve výroku II. tak, že matka je povinna zaplatit na výživu nezl. N.za dobu od 5. 1. 2018 do 15. 5. 2020 k rukám otce 38 242 Kč, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku,
  - b) ve výroku III. tak, že návrh babičky M. F. na úpravu jejího styku s nezl. N.se zamítá.
- III. Otec i matka jsou povinni zaplatit České republice – Okresnímu soudu ve Žďáru nad Sázavou na náhradu nákladů řízení každý částku 25 680,50 Kč, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.**

Odůvodnění:

1. Okresní soud ve Žďáru nad Sázavou svým rozsudkem z 15. 5. 2019, jeho výrokiem I., rozhodl o změně dřívější úpravy péče a výživy nezl. N.tak, že tuto počínaje dnem 5. 1. 2018 svěřil do péče otce a matku zavázal přispívat na její výživu od stejného data částkou 3 500 Kč měsíčně. Výrokem II. uložil matce, aby za dobu od 5. 1. 2018 do 13. 5. 2019 zaplatila k rukám otce dlužné výživné ve výši 37 000 Kč (na uvedenou částku opravil původně nesprávné vyčíslení nedoplatku výživného ve výši 20 000 Kč opravným usnesením z 6. 6. 2019). Výrokem III. rozhodl o styku babičky M. F.s nezl. N.vždy ve čtvrtek každého sudého týdne od 15.00 do 16.00 hodin v prostorách Arcidiecézní charity Praha, poradny Magdala. Výrokem IV. pak rozhodl o zastavení řízení o návrhu Okresního státního zastupitelství ve Žďáru nad Sázavou na zbavení rodičovské odpovědnosti matky (za situace, kdy Okresní státní zastupitelství ve Žďáru nad Sázavou vzalo svůj předchozí návrh na zbavení rodičovské odpovědnosti matky zpět). Dále soud prvního stupně uložil matce nahradit České republice na nákladech řízení 51 361 Kč (výrokem V.) a právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal žádnému z účastníků. Následně pak doplňujícím rozsudkem

z 12. 6. 2019 své dřívější rozhodnutí doplnil o výrok VII., jímž vyslovil předběžnou vykonatelnost výroku I. rozsudku z 15. 5. 2019.

2. V odůvodnění svého rozsudku soud prvního stupně popsal průběh řízení, které bylo zahájeno návrhem otce podaným dne 8. 1. 2018 poté, co do jeho péče byla předběžným opatřením Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou z 4. 1. 2018, č. j. 9 Nc 1151/2018 – 16, nezletilá N. zatímně svěřena. Soud prvního stupně popsal argumenty, kterými bylo odůvodněno rozhodnutí o zatímním svěřeni nezl. N.do péče otce a potvrzení tohoto rozhodnutí odvolacím soudem, dále pak závěry, které byly představovány zejména závěry znaleckých posudků podaných v trestním řízení, podle kterých trpěla závažnou poruchou osobnosti významně zasahující do jejích rodičovských kompetencí projevující se manipulativním chováním vůči nezl. N., opakovanými lékařskými vyšetřeními, falešným obviňováním otce ze sexuálního zneužívání nezletilé, aby byl považován za osobu pro dítě nebezpečnou, od dcery oddělen a znemožněno mu podílet se na její výchově. V posuzované věci pak provedl důkazy dalšími dvěma znaleckými posudky, které však neshledaly, že by matka trpěla duševní poruchou v pravém slova smyslu. Svě závěry stran otázky duševního stavu matky soud prvního stupně uzavřel úvahou, že pokud duševní poruchou netrpí, není pro její chování vůči otcí a nezletilé N. vůbec žádná omluva. Měl za to, že matka, ač tvrdí, že se změnila, ve skutečnosti neprošla žádnou sebereflexí, stále pokračuje ve svém tažení vůči otcí, a není proto možné v současnosti obnovit její kontakty s nezl. N., neboť dítě by bylo opětovně vystaveno původním tlakům a soustavným lékařským prohlídkám směřujícím ve svém důsledku k dehonestaci otce. Za situace, kdy měl současně za prokázané, že nezl. N.se v péči otce stabilizovala, řádně prospívá, je zdravá a nebylo prokázáno, že by ze strany otce byla zanedbávána či zneužívána, má zachovány silné citové vazby k matce, které otec nenarušuje, dospěl k závěru, že otec je jednoznačně vhodnějším vychovatelem než matka. Úpravu styku nezl. N.s babičkou (matkou matky) v rozsahu, v jakém byla doposud upravena předběžným opatřením, pak odůvodnil závěrem, že jakékoliv jiné rozhodnutí by zhatilo současný pozitivní trend v péči o dítě a popřelo smysl toho, proč bylo přistoupeno k výjimečnému odebrání dítěte matce, když ve vztahu k babičce stejně jako matce vyslovil závěr, že nejsou schopny garantovat, že by dítě, které je nyní stabilizované a v pořádku, bylo (míněno zřejmě správně nebylo) opět vystaveno původním tlakům a soustavným lékařským prohlídkám směřujícím ve svém důsledku k dehonestaci otce.
3. O svěřeni nezl. N.do péče otce rozhodl soud prvního stupně od 5. 1. 2018, od kdy se též v jeho péči fakticky nachází na základě dříve vydaného předběžného opatření. Od tohoto data též matce uložil povinnost platit výživné k rukám otce (a vyčíslil nedoplatek na výživném vzniklý za situace, kdy matka doposud platila nejprve 2 000 Kč měsíčně, později pak 1 000 Kč měsíčně).
4. Rozhodnutím o předběžné vykonatelnosti výroku I. rozsudku pak soud prvního stupně odůvodnil potřebu odstranit nutnost prodlužování dříve vydaného předběžného opatření.
5. Rozsudek, stejně jako opravné usnesení a následně vydaný doplňující rozsudek, napadla odvoláním matka. Měla za to, že soud prvního stupně nesprávným způsobem vyhodnotil skutkový stav, obsah spisu a některé z důkazů interpretoval zcela v neprospěch matky, nevyjasnil, z jakého důvodu neprovedl navržené důkazy; rozsudek měla za nepřezkoumatelný. Zdůraznila, že otce nikdy neobviňovala ze znásilnění, trestní oznámení na otce sama nepodala, o otcí nikdy neřekla, že je pedofil, úchyl či deviant, pouze na základě odborné zprávy upozornila na některé jeho projevy. Ve vztahu k soudem prvního stupně požadované sebereflexi pak uvedla, že soud v tomto směru neprovedl řádné dokazování, poukázala na to, že vyhledala odbornou pomoc klinické psychologičky P.. Ve vztahu k předběžné vykonatelnosti vyslovené doplňujícím rozsudkem pak namítla, že doplňující rozsudek byl vyhlášen při jednání, ke kterému účastníci nebyli řádně předvoláni, neboť bylo nařízeno k projednání výkonu rozhodnutí k návrhu obou rodičů, měla za to, že k jeho vyhlášení nebyly splněny zákonné podmínky. Zdůraznila, že nezl. N.má ráda oba rodiče, matka jí chybí, že ona přitom splnila i požadavek znalkyně Mgr. Brátkové, když se podrobila psychoterapii. Otec jí a její rodině v kontaktu s dcerou brání, umožňuje pouze telefonické kontakty, např. kontakty prostřednictvím aplikace Skype odmítá, v případě osobních

kontaktů nesouhlasí s kontakty bez své přítomnosti, což opakovaně odůvodňuje „zaklínadlem“, že matka nemá potřebnou sebereflexi, neodstranila překážky, pro které dcera byla z její péče odebrána. Současně namítla, že sám otec je nevěrohodný, opakovaně lže, např. o tom, že s dcerou nikdy nespál v jednom pokoji či že o matce nikdy nehovořil vulgárně. Zdůraznila, že ať bylo či je chování rodičů jakékoliv, je třeba poměry dcery upravit tak, aby to bylo v jejím nejlepším zájmu. Upřednostnila navrácení dcery do její péče (tedy zamítnutí návrhu na svěřeni do péče otce) s tím, že v takovém případě by otci umožnila nadstandardně široký styk. Pro případ, že by odvolací soud neshledal podmínky pro takové rozhodnutí, navrhla úpravu střídavé péče s tím, že by si zajistila bydlení v Praze, aby dcera mohla navštěvovat stávající školu. Co se týče kontaktu s babičkou, ten navrhla upravit pouze v případě, že by odvolací soud potvrdil rozhodnutí o výlučné péči otce. Současně měla za to, že za náklady znaleckého dokazování by měly být rozděleny mezi oba rodiče, popř. státu nenahrazovány.

6. Rozsudek soudu prvního stupně, a to (dle obsahu odvolání) jeho výrok III., napadla odvoláním i babička M. F.. Uvedla, že nikdy neřekla, že otce považuje za sexuálně nebezpečného člověka, který vnučku zneužíval, v řízení pouze opakovala to, co slyšela od N.. Uvedla, že její dcera se o vnučku vždy dobře starala, měly spolu pěkný vztah, nyní se vnučka s ní i se svojí matkou vídá pouze dvě hodiny v měsíci, kontakt s dalšími blízkými osobami z jejich rodiny je zcela znemožněn. Uvedla, že vnučku má ráda a je přesvědčena, že vnučka má též ráda ji, měly spolu vždy pěkný vztah.
7. Opatrovník měl rozsudek soudu prvního stupně za správný a navrhl jeho potvrzení. Zdůraznil, že v době, kdy nezl. N. byla v péči matky, popisovala matka řadu psychosomatických obtíží dcery, navštěvovala s ní řadu odborníků, kde se nezletilá podrobovala různým, často nepříjemným vyšetřením. Ve věci kontaktů dcery s otcem se nechovala konstruktivně, zpochybňoval jeho rodičovské kompetence, nepravdivě jej nařkla ze sexuálního zneužívání dcery. V době, kdy byla v péči matky, byla nezl. N. nucena prožívat nesoulad mezi svojí osobní pozitivní zkušeností s otcem a negativními pocity matky vůči otci. V péči otce se naproti tomu nezletilá jeví jako zcela zdravá, nepotřebuje podporu psychologů, péči dalších odborníků, není předmětem stálého zkoumání. Styk s matkou se v tomto období realizoval dle soudních rozhodnutí, nedocházelo k jeho maření. Nezl. N. má ráda rodiče oba a svůj pozitivní vztah k nim dává spontánně najevo. Na kontakty s matkou se těší, po matce se jí stýská a hovoří o tom otevřeně i před otcem, z čehož opatrovník dovozoval, že otec podporuje pozitivní vztah dcery k matce. Měl za to, že v jeho péči dcera lépe prospívá, že její zatímní svěřeni do péče otce normalizovalo její situaci. Konečně uvedl, že další posun vidí v postupném rozšiřování kontaktů dcery s matkou za udržení pozitivního vztahu k oběma rodičům, zdůraznil potřebu obnovení důvěry mezi rodiči. Současně však uvedl, že situaci komplikuje trestní stíhání matky, která nedospěla ke kritickému náhledu na své chování k dceři v minulosti, což vyvolává obavu z dalšího vývoje po zvýšení jejího podílu na výchově dcery. Ve vztahu k babičce měl za to, že ta je zcela identifikována s postoji matky, sdílí její strategii, že proto její styk s N. by měl i nadále probíhat v rámci soudem stanovených kontaktů s matkou, případně se rozšiřovat kontakty dálkově. Navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně potvrdil.
8. Otec měl rozsudek soudu prvního stupně za správný a navrhl jeho potvrzení. Ve vztahu k odvolání matky uvedl, že to je shodné jako její dosavadní projevy v řízení, že vytrhává jednotlivé věty z kontextu, přisuzuje jim jiný význam, z nesprávných postupů viní všechny kolem sebe. Měl za to, že cílem jednání matky bylo omezení kontaktu dcery s ním na minimální míru určenou jí samotnou, že pokud u ní nebyla shledána duševní porucha, bylo její jednání cílené, úmyslné. Uvedl, v jeho péči se poměry dcery ustálily, ta prospívá, její vztah k matce není narušen, on jej u nezl. N. podporuje. Naproti tomu matka není s osobou otce vyrovnaná, projevuje ve vztahu k němu negativní emoce, ani v odvolání neprojevila jakoukoliv sebereflexi. Měl za to, že pro úpravu kontaktů dcery s matkou je třeba, aby proběhlo dokazování před soudem prvního stupně, že je též třeba vyčkat výsledků trestního řízení proti matce. Ve vztahu k odvolání babičky pak uvedl, že

ani ta není vyrovnána s jeho osobou, není schopna jej jako otce své vnučky respektovat, nenabízí záruku, že při realizaci jejího neasistovaného styku s nezl. K. nebude matkou narušen klid, kterého se v životě dcery podařilo dosáhnout.

9. Matka i babička podaly odvolání včas (§ 1 odst. 2 zák. č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění předpisů pozdějších, dále jen „z. ř. s.“, § 204 odst. 1 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, dále jen „o. s. ř.“), a to jako osoby k tomu subjektivně oprávněné (§ 6 odst. 1 z. ř. s., § 201 o. s. ř.). Napadly rozsudek, proti němuž je odvolání přípustné (§ 201 o. s. ř., § 202 o. s. ř. a contr., § 476 o. s. ř. a contr.). Matka podala odvolání především důvodů dle ust. § 205 písm. d), e) o. s. ř., rovněž babička ve svém důsledku namítala především nesprávnost skutkových závěrů soudu prvního stupně, tedy zákonem předvídaný odvolací důvod. Proto odvolací soud usnesení soudu prvního stupně přezkoumal v rozsahu odvoláním vymezeném (nenapadený výrok IV. o zastavení řízení o návrhu na zbavení matky rodičovské odpovědnosti tak nebyl předmětem přezkumu a nabyl samostatně právní moci) a po zopakování některých listinných důkazů a částečném doplnění dokazování dospěl k dále popsaným závěrům.
10. I v průběhu odvolacího řízení navrhla matka (stejně jako v řízení před soudem prvního stupně) provedení výslechů řady osob. Z nich provedl odvolací soud výslech toliko svědkyně P. P., provedení výslechů dalších navržených svědků měl za nadbytečné za situace, kdy tito (s výjimkou R.P.) byli vyslechnuti v trestním řízení Okresním soudem v Hradci Králové a odvolací soud provedl důkazy jednotlivými protokoly o hlavních líčeních. Tento závěr pak učinil i ve vztahu k výslechu svědkyně M. V., kterou původně za účelem jejího výslechu předvolal (výslech se neuskutečnil z důvodu odročení původně nařízeného jednání a operace, které se měla V podrobit v době odročeného jednání), když v jejím případě byl v trestním řízení její svědecký výslech obzvláště podrobný a rozsáhlý. Co se pak týče R.P., zde odvolací soud ani neshledal důvodu, pro který by jej měl vyslechnout, když k závěrům jím vypracovaného znaleckého posudku, předloženého matkou, výhrady neshledal.
11. Úvodem považuje odvolací soud za vhodné zmínit, že výhrady matky k obsahové stránce odůvodnění napadeného rozsudku měl za nejméně zčásti důvodné. Soud prvního stupně se do značné míry ve svém odůvodnění omezil na popis dosavadního průběhu řízení a obsahu některých provedených důkazů, aniž by vyjasnil, z jakého důvodu neprovedl další důkazy navrhované matkou, jaké konkrétní skutkové závěry sám učinil (z odůvodnění nebylo zcela patrné, co jsou skutkové závěry soudu prvního stupně a co toliko popis obsahu jednotlivých důkazů, zejména pak znaleckých posudků). Na druhou stranou i přes tyto závěry bylo zřejmé, proti jakým, byť i výslovně nevyjádřeným skutkovým závěrům matka brojí. Obsah rozsudku jí nebránil ve srozumitelné odvolací argumentaci. Konečně i přes námitku neprojednatelnosti rozsudku sama nenavrhovala jeho zrušení. Odvolací soud tak měl za to, že popsané vady nebránily věcnému přezkumu rozsudku. I s ohledem na skutečnost, že se zohledněním i dříve zahájeného řízení o úpravu styku otce s nezl. N., které doposud stále nebylo ukončeno, soudní spor rodičů o dceru trvá již bezmála šest let (tedy převážnou část dosavadního života nezl. N.), měl za to, že není namístě další prodlužování nejistoty ohledně úpravy poměrů dítěte a že i z tohoto důvodu je třeba rozhodnout věcně.
12. Byť, jak výše zmíněno, matka zdůrazňovala, že ona sama otce nikdy neoznačila za devianta či pedofila, nebylo jakýchkoli pochybností o tom, že to byla matka, kdo ve sporu mezi rodiči o rozsah styku otce s dcerou předložil záznam internetové intimní komunikace otce s jinou ženou, pro účely trestního řízení pak i části internetové intimní komunikace otce s matkou, stejně jako „potvrzení“ H. o tom, že u otce je podezření na nestandardní sexuality, že to byla matka, kdo opakovaně s nezl. N. navštěvoval nejrůznější lékaře a psychology, a s těmito řešil špatný zdravotní, zejména pak psychický stav dcery v návaznosti na její kontakty s otcem. Pro účely rozhodnutí tak bylo zcela základní posoudit, zda a jakými zdravotními problémy nezl. N. trpěla, a zda jejich příčina spočívala v jednání otce (ať již v tom, že by trval na realizaci kontaktů za situace, kdy dcera na ně

nebyla dostatečně připravena, jak opakovaně namítla matka, či proto, že by se k dceři nevhodně choval) či zda příčinou bylo naopak především jednání matky.

13. Odvolací soud měl předně za to, že skutkové závěry ohledně opsaných otázek je třeba činit na základě jiných důkazů, než výpovědí rodičů. Co se matky týče, lze přisvědčit námitce otce, že matka vytrhává věci z kontextu. Např. v odvolání matky proti usnesení z 18. 12. 2018, č. j. 4 P 28/2013-2031 (2181) argumentovala pochybnostmi soudu o normalnosti sexuálního chování otce, aniž by ale bylo slovo *normalnosti* uvedeno v uvozovkách, jak bylo uvedeno v rozsudku z 8. 2. 2017 (578). Dále opakovaně argumentovala tím, že zástupkyně otce uvedla (v podání KŘP Kraje Vysočina z 24. 8. 2016), že otec *se uspokojuje perverzním způsobem* - jednak to neuvedla jako svůj (resp. otcův) závěr, ale závěr znaleckého posudku MUDr. Zbytovského (ve kterém závěr o tom, že by se otec uspokojoval perverzním způsobem, uveden nebyl), jednak druhý den toto jako písařskou chybu opravila. Že se zjevně jednalo skutečně o písařskou chybu, je patrné jak ze skutečnosti, že stejný text byl užít i v předchozím řádku podání (2281) tak i ze skutečnosti, že v listině zaslané soudu (388) tato chyba již uvedena nebyla, text po opravě pak odpovídal textu v odkazovaném znaleckém posudku, kde bylo uvedeno, že „znalec *neshledal u posuzovaného sexuální deviaci ve vlastním slova smyslu, tedy preferenci uspokojování sexuálních potřeb na odchýlných objektech nebo perverzním způsobem*“. Obdobně v doplnění odvolání z 10. 12. 2019 (3396c) argumentovala tím, co „je uvedeno“ v usnesení odvolacího soudu z 18. 3. 2015, č. j. 54 Co 138/2015-79, jako by šlo o závěry soudu, přitom však bylo citováno z pasáže popisující obsah vyjádření **matky** k odvolání otce. Ve stejném odvolání pak matka citovala z části odůvodnění usnesení soudu prvního stupně z 9. 6. 2015, č. j. 4 P 28/2015-103, aniž by však bylo zřejmé, že ten sice připustil, že některé sexuální praktiky otce mohou v matce vzbuzovat obavy, současně však tyto praktiky neshledal neobvyklým či úchylnými a důvodem pro znemožnění styku otce s dcerou. Při jednání dne před soudem prvního stupně dne 11. 2. 2015 (78) sice matka argumentovala svojí snahou na postupné úpravě styků dcery s otcem za její asistence, aby si dcera na otce zvykla, namítala, že „otec *popírá možnost asistovaného styku v poradně*“, když však toto bylo v poradně dohodnuto, neboť otec na asistované kontakty přistoupil, byla to ona, kdo tyto styky neumožnil, přerušila konzultace v poradně, jak patrné ze zpráv Psychocentra, pracoviště ve Žďáru nad Sázavou (99, 100). Při jednání před odvolacím soudem dne 29. 4. 2020 pak v rozporu s tímto uvedla, že společné terapii s otcem se nikdy nebránila.
14. Na straně otce nutno zmínit především jeho opakovanou výpověď o tom, že v době před tím, než byla nezl. N. svěřena do jeho zatímní péče, kdy trávil víkendy s dcerou u svých rodičů, nikdy nespal s dcerou sám v pokoji, ta spávala vždy v pokoji s dětmi jeho bratra. Přitom z výpovědi nezl. N. před odvolacím soudem, stejně jako z nahrávky, která měla být pořízena ve dnech 15. – 16. 7. 2017 (viz níže), bylo možno vzít za prokázané, že nejméně v tomto jednom případě v pokoji s N. nespaly jakékoliv jiné děti, ale otec.
15. V řízení byla (především matkou) předložena celá řada listin, které měly dokumentovat existenci skutečností, kterými matka odůvodňovala nejprve svoje stanovisko o potřebě postupných kroků při navazování kontaktu nezl. N. s otcem, později pak svoje obavy z toho, jak se otec k dceři chová, zda z jeho strany nedochází k jejímu zneužívání. Že to byla (nejméně také) matka, kdo vyslovoval jak obavy, že se otec k dceři chová nevhodně, dochází zřejmě k jejímu pohlavnímu zneužívání, tak i obavy, že otec je deviant, je patrné v prvním případě ze znaleckého posudku znalce MUDr. Jana Zbytovského, znalce z oboru psychiatrie a sexuologie, se zvláštní specializací psychiatrická sexuologie (dále jen „MUDr. Zbytovského“) z 11. 8. 2016 (370 – s ohledem na rozsáhlost spisu budou v odůvodnění dále u jednotlivých důkazů uváděny odkazy na čísla listů, na nichž se ve spise důkazy nachází), ve druhém případě pak ze zprávy V. z 7. 1. 2017 (456).
16. Odvolací soud se nejprve zabýval důkazy z doby do srpna 2016. Zde matka předložila celou řadu různých zpráv. Dle zprávy někdejšího ošetřujícího lékaře nezl. N., V. Ch. z 30. 1 2015 (73), byla

pro první zdravotní obtíže v podobě bolestí břicha a poruch spánku v noci nezl. N. vyšetřena již v dubnu 2014, jeho diagnóza zněla tak, že se pravděpodobně jedná o psychosomatické obtíže na základě psychické tenze ve vztahu dítě – matka – otec. Dle zprávy Ch. z 19. 2. 2016 (252) zdravotní obtíže uváděné matkou začaly v době, kdy matka umožnila otci častější návštěvy dcery. Následovaly zprávy od klinické psychologičky R. Š. o „rodinných pohovorech“ z 20. 1. a 4. 2. 2015 (74, 75). K prvnímu z nich se dostavila matka společně s dcerou na základě doporučení obvodního lékaře, se stejnými obtížemi, jak popsány výše, ve vztahu k poruchám spánku hovořila už i o nočních děsech, dále o pomočování, pokakávání dcery. Byť zmíněno, že matka netvrdila, že na vině je otec, o jakýchkoliv jiných okolnostech, než o chování otce dle zprávy nehovořila. Ke druhému pohovoru se dostavila bez dcery, zjevně v reakci na návrh otce na svěření N. do střídavé péče, na vydání předběžného opatření, které „*však naštěstí bylo zamítnuto*“. Dnem 11. 5. 2015 pak je datováno „potvrzení“ sexuoložky Ž. H. (114), která na základě informací poskytnutých matkou uvedla, že u otce je podezření na nestandardní sexualitu, podezření z deviace a že je proto potřebné, aby styk s dítětem probíhal za přítomnosti třetí osoby. Dle následné zprávy Š. o „rodinném pohovoru“ z 11. 6. 2015 (113) byl učiněn pokus, zda nezl. N. zvládne pobyt v ambulanci bez matky, dítě reagovalo velmi silnou afektivní reakcí (ve zprávě pozdější označeno za reakci panickou), kterou se nedařilo terapeuticky zpracovat, a proto byla do ambulance povolána matka zpět (o obdobné situaci z ne zcela přesně určené doby minulé, kdy nezl. N. nezvládla pobyt bez matky ve vedlejší místnosti se školenou asistentkou, vypovídala při jednání odvolacího soudu 5. 3. 2020 i svědkyně P.P.). Ve zprávě z 14. 12. 2015, označené jako „psychologické vyšetření“ (186a) pak Š. uvedla (vedle informací uvedených již v předchozích zprávách), že dle matky N. po stresu (zjevně míněno po schůzkách s otcem, neboť o jakýchkoliv jiných situacích nebyla zmínka) 24 – 48 hodin nejlí, 7 – 8 hodin nechce jít močit, trvá jí asi 4 – 6 dnů, než „to ze sebe trochu setrese“. Psycholožka uvedla, že N. o otci nikdy spontánně nehovořila, že na přímý dotaz *se téměř vždy objevovala úzkostná až panická reakce a ve slovech verbalizovala pouze „táta ne ne ne“*. Současně ale dle téže zprávy matka, která „*svá sezení věnovala odventilování svých vlastních emočně katechovaných obsahů*“, nežádala integrovat otce do terapie, „*jelikož byli v péči také rodinné poradny a sociálního odboru a tak věděla, že otci se dostalo všech potřebných informací*“. Matka dále předložila celkem 11 zpráv B. Ž., lékařky porodnické a gynekologické kliniky Fakultní nemocnice Hradec Králové, dětského oddělení o vyšetřeních nezl. N. či konzultacích z doby od prosince 2015 do července 2016 (253 – 265). Dle těchto matkou uváděné obtíže dcery spočívaly v záchvatech panického pláče, pomočování, popř. v potížích s močením, bolestmi v oblasti genitálu, dcera si měla dávat ruce, plyšové hračky mezi nohy, odmítat se umývat pro pálení genitálu. Dle zpráv se opakovaně odmítla nechat vyšetřit, bavit o svých obtížích, které měla matce přiznat doma, opakovaně matku bezdůvodně udeřila; dle souhrnné zprávy z 17. 2. 2015 (259) lékařka během půl roku zaznamenala posun v chování dítěte směrem k horšímu, její stesky budily dojem „*somatizace negativních emocí spojených s biologickým otcem do oblasti genitálu*“. Při vyšetřeních (pokud je nezletilá umožnila), byl genitál obvykle shledán klidným, případně s drobnou vyrážkou (16. 3. 2016), drobným zhruběním kůže (27. 4. 2016) či překrvením vstupu (22. 6. 2016). Dle zprávy z 22. 6. 2016 (264) pak N. během pobytu v ordinaci spontánně přistoupila k matce, sáhla jí do rozkroku a zeptala se, zda má také „pindíka“; dle zprávy z 5. 7. 2016 (265) matka sdělila, že se jí dcera svěřila, že jí otec tahal za bradavky, že se jí to nelíbilo, žádala matku, ať mu řekne, ať to nedělá, že toto N. na dotaz potvrdila a ukázala, jak toto bylo prováděno. Dle zpráv z Nemocnice v Novém Městě na Moravě z dubna 2016 byla N. opakovaně vyšetřena pro bolesti břicha, zvracení, v době od 7. do 14. 4. 2016 zde byla z těchto důvodů i hospitalizována (244 – 246). Dle zprávy S. Š. z 23. 4. 2016 (247), byla N. v doprovodu matky vyšetřena v nočních hodinách (21:49) v dětské pohotovostní ambulanci v Nemocnici v Novém Městě na Moravě s tím, že si matka všimla odřeniny na břiše, která měla vzniknout tak, že jí otec při hře v cukrárně tahal za nohy po koberci; lékařkou byla shledána povrchová odřenina velikosti cca 2,5 x 1 cm (odpovídající i matkou předložené fotografii – 248). Dle zprávy Mateřské školy ve XXXX ve XXXX z 6. 6. 2016 (239) pobývala nezl. N. doposud ve školce pouze za přítomnosti matky, která

čekala v šatně; objevovaly se u ní neadekvátní reakce – např. se rozklepala či rozplakala, když spadla lžička či židlička, někdy jí a pije, jindy zase i oblíbené jídlo a pití odmítala, několikrát se pomohla, byť jinak byla velmi šikovná a samostatná. Konečně dle zprávy psychologů M. V. z 17. 5. 2016 (241) absolvovala matka s dcerou návštěvy v poradně ve dnech 25. 4. a 2. 5. 2016, přinesla i zprávy o jiných vyšetřeních, podle kterých je (dle psychologů) pravděpodobné, že chování otce je „*abnormní, anomální či patologické*“, do doby vypracování znaleckého posudku nedoporučila styk otce s dcerou bez přítomnosti matky, aby se separační úzkost dítěte neprohlubovala a nečinila ještě větší újmu na zdraví než doposud“. Uvedla přitom řadu neurotických a psychosomatických potíží, kterými (podle ní) nezl. N. trpěla. Uvedla, že rovněž nedoporučuje střídavou výchovu, navrhla krátkodobou hospitalizaci dítěte s matkou na psychiatrii za účelem pozorování, průběžného vyšetření a léčby.

17. Odvolacího soudu neshledal důvodu, pro který by měla být zpochybňována pravdivost výše popsaných zpráv a to z hlediska jimi popisovaných okolností, zejména s jakými tvrzenými potížemi nezl. N. matka dceru na jednotlivá vyšetření přiváděla, co při tom uváděla a konečně i jak se N. sama při vyšetřeních (či pobytu ve školce) projevovala. Jak však výše popsáno, jednalo se však výlučně o zprávy vyhotovené z části na základě informací podaných matkou, z části na základě vyšetření dítěte po té, co byla přivedena matkou, v jejíž výlučné péči se nacházela, avšak bez jakékoliv možnosti posoudit chování dítěte i v interakci s otcem, a to zjevně pro nezáměr či v důsledku cíleného jednání matky – viz zpráva Š. z 14. 12. 2015 (a konečně i zpráva Psychocentra ve Žďáru na Sázavou z 25. 5. 2015 – zmaření již dohodnutých asistovaných kontaktů matkou - 99). Odvolací soud konečně neshledal ani důvod pro zpochybnění závěru, že nezl. N. byla velmi silně vázána na matku, projevovala se u ní separační úzkost za situace, kdy se od ní měla odloučit. Na druhé straně však právě okolnosti, za kterých k jednotlivým vyšetřením došlo a výše popsané zprávy byly (často zřejmě z přímého popudu matky) pořízeny, dle jeho názoru neumožňovaly nejméně bez dalšího učinit závěr, že nezl. N. skutečně trpěla všemi potížemi popisovanými opakovaně matkou a to v jí popisovaném rozsahu a zejména již vůbec ne, že ty z obtíží, které byly při jednotlivých vyšetřeních objektivně zjištěny, byly zapříčiněny jednáním otce (jak některé zprávy též nejméně naznačovaly).
18. Pro posouzení jakými obtížemi nezl. N. trpěla, jaký byl jejich rozsah a jaký byl podíl otce na jejich vzniku, měl odvolací soud více než výše popsané zprávy za významnější znalecký posudek znalce PhDr. Pavla Kociana z července 2016 (225 a násl.), doplněný ústně při jednání soudu prvního stupně dne 12. 10. 2016 (477) a dále zprávy dětské psychiatrické kliniky Fakultní nemocnice v Motole ze srpna a září 2016 (409, 410, 413, 414). Tyto důkazy odvolací soud považoval za zdroj informací zcela nezávislý na kterémkoliv z rodičů, o jejich větší objektivnosti neměl pochyb i proto, že znalec měl možnost vyšetřit nezl. N. i v interakci s otcem (nikoliv tedy ve vztahu k otci především podle toho, co uvedla matka, jak tomu bylo v případech zpráv jí předložených), nemocnice pak zprávu podala na základě několikadenního pozorování chování dítěte i matky a vyšetření, při kterém mohla vycházet v mnohem širším rozsahu z informací získaných přímo a nikoliv zprostředkovaně (např. i o míře neklidnosti spánku, pomočování), a to opět i po interakci N. s otcem.
19. Ze znaleckého posudku znalce PhDr. Kociana bylo zjištěno, že vyšetření nezl. N. bylo provedeno 2. 7. 2016. Nezletilá nejprve po dobu konzultace znalce s matkou byla s otcem v čekárně, kde si hráli, s otcem živě komunikovala. S otcem pak bezprostředně, bez známek napětí, stresu či úzkosti komunikovala i v době, kdy byla ve vyšetřovně spolu s otcem (bez matky). Dle znalce působila živým uvolněným dojmem, bylo zjevné, že je v jeho společnosti ráda, při výzvě ke kresbě spontánně nakreslila sebe, matku i otce, na rozdíl od vyšetření v přítomnosti pouze matky, kde přes původní sdělení, že nakreslí znovu sebe a oba rodiče otce následně bez vysvětlení nenakreslila. V přítomnosti matky se znalce ani přes výzvu matky nekomunikovala, kontakt s ním navázala až po té, co odešla matka a do vyšetřovny se vrátil otec. Uvedla, že je s ním ráda, je ráda, když přijede, ráda si s ním hraje, líbí se jí, když je u ní, chtěla by u něj „spinkat“. Při odchodu se jej ptala,

kdy zase přijede. Při jednání před soudem prvního stupně pak znalec též uvedl, že se zaměřil na zjištění, zda se k nezl. N. otec chová nevhodným způsobem. Použil metodu hrové situace, při které by se dle jeho názoru nevhodné chování otce poznalo, nezletilá by se chovala nepřírozně. Měl za to, že dítě ve věku 4 let je schopno nežádoucí chování od jiné osoby rozlišit (navíc – byla to matka, která tvrdila, jak se dcery bránila kontaktům s otcem, jak jí vadilo jeho jednání, žádala ji, aby otci řekla, aby to nedělal – tedy i dle matky nežádoucí jednání rozlišovala).

20. Ze zpráv dětské psychiatrické kliniky Fakultní nemocnice v Motole pak měl odvolací soud za prokázané, že nezl. N. zde byla i s matkou hospitalizována od 8. do 19. 8. 2016 za účelem diagnosticko – terapeutického pobytu na doporučení ambulantního pedopsychiatra K.. Ve druhém týdnu hospitalizace N. navštívil otec (s dědečkem), reagovala na něj radostně, byla schopna odejít s nimi (za přítomnosti sociální pracovnice a psychologičky) na vycházku mimo kliniku bez matky, kontakt proběhl zcela neproblematicky, v přítomnosti otce a dědečka byla uvolněná, k oběma se chovala pozitivně, spontánně si s nimi hrála, negativní změna v chování u ní nebyla zaregistrována ani po tomto setkání. Na oddělení se N. projevovala jako zdravě se vyvíjející dítě, nadměru fixované na matku (se kterou spala v jedné posteli, přisávala se k prsu, těsná vazba na matku byla hodnocena jako negativně ovlivňující vývoj sociálních dovedností), s občasnými agresivními výpady vůči matce zejména při nevyhovění (v této souvislosti vysloven závěr, že dcera se postupně učí s matkou manipulovat k dosažení svých cílů, matka se vůči ní jeví jako výchovně bezradná). S cizími dospělými téměř nekomunikovala (což se zjevně netýkalo otce a dědečka - viz výše), naopak výborně navazovala vztahy s dětmi, o které se zajímala. Spontánně se byla schopna od matky separovat, dle zprávy však separační potíže **na straně matky** nedovolily většinu pokusů dokončit, matka zhodnotila úspěšné separace jako dítě ohrožující a zabránila jejich opakování. Potíže nezl. N. popisované matkou nebyly shledány v míře svědčící o jejím ohroženém vývoji, informace od matky byly často ve zjevném rozporu s klinickým obrazem a objektivním pozorováním – nepozorovány výraznější úzkostné rysy či projevy, nezachyceno nechutenství či odmítání jídla, stížnosti na bolesti břicha byly ojedinělé, nebyly pozorovány objektivně a neodpovídalo jim ani chování dítěte (v této souvislosti zmíněna i možnost, že záměrného zveličování ve snaze zajistit si pozornost matky), nepozorovány výraznější potíže se spánkem, matkou uváděnému nočnímu probouzení a neklidu neodpovídala ani skutečnost, že přes den nebyla unavená. Pozorováno bylo občasně noční pomočování a též občasně sahání na genitál (přičemž v této činnosti nebyla matkou usměrňována). Naproti tomu byla pozorována nadměrná obava o dítě ze strany matky, vysloven závěr, že ta má tendenci vytvářet si úzkostné fantazie místy již vzdálené od reality, přehnaně dívku pozorovat, vystavovat dceru neúměrnému tlaku na zdůvodňování dětských rozhodnutí, která ji ta není schopna poskytnout, z marginálních detailů usuzovat na závažné ohrožení dítěte. V této souvislosti byl vysloven i závěr, že N. je nejen vystavována masivním obavám matky, které jsou pak před ní prezentovány odborníkům, ale i samotným opakovaným (nepříjemným a stresujícím) vyšetřením (většinou bez patologického nálezu) a že u matky nelze vyloučit podezření na syndrom Münchhausen by proxy.
21. Právě zejména na základě závěrů znaleckého posudku znalce PhDr. Kociana a zpráv Fakultní nemocnice v Motole odvolací soud dovodil nejen, že potíže, se kterými matka s nezl. N. navštěvovala opakovaně řadu odborníků, se ve skutečnosti nemusely projevovat tak intenzivně, jak byly líčeny matkou, ale zejména, že (pokud se vyskytly) nebyly zapříčiněny osobou otce, tedy obavami z otce, tím, že by ke kontaktu s otcem musela být nucena, že by k němu měla nedostatečně vytvořený či přímo negativní vztah (což konečně jako pravděpodobný závěr vyslovil v písemném posudku již znalec PhDr. Kocian), nýbrž přístupem matky, která zjevně ke kontaktům dcery s otcem přistupovala nikoliv jako ke zcela přirozené součásti života dcery, ale jako k vynucenému zlu - dle zprávy Š. z 4. 2. 2015 (74) o „rodinném pohovoru“, na který se matka dostavila sama, bez dcery, matka velmi litovala, že otci dala „*druhou šanci, když bylo jasné, že o dceru žádný zájem nemá*“. Jako by matka vycházela ze (zjevně zcela chybného) závěru, že to, jestli otec bude s dcerou v kontaktu, bude se podílet na její výchově, je (aspoň zejména) na ní – přitom je to

důsledkem skutečnosti, že otec je, stejně jako ona, rodičem se stejnými rodičovskými právy a povinnostmi, jako má ona. Návštěvy Š. na počátku roku 2015 se tak více než zdravotními problémy nezl. N.jeví motivovány snahou matky opatřit si podklady pro podporu svého stanoviska v soudním řízení zahájeném otcem. Dle téže zprávy byla **matka** rozrušena podáním návrhu otce na střídavou péči, na vydání předběžného opatření (přičemž si stěžovala na otce, dala psychologce nahlédnout do „spisu“, předložila i dokumentaci s fotografiemi otce ze seznamovacích portálů v době jeho vztahu s ní). Konečně, závěr, že důvodem častých návštěv matky s dcerou za účelem jejího vyšetření, z pohledu lékaře i s banalitami, byla nejen starost o dítě, ale i boj matky s otcem, vyslovil ve své výpovědi v trestním řízení dne 15. 10. 2019 i někdejší ošetřující lékař nezl. N., V.Ch. (3630), který již zprávou z 2. 9. 2016 (419) sdělil soudu, že nezl. N.byla dlouhodobě traumatizována matkou již tím, že opakovaně byla svědkem opakovaných stížností matky na otce při hovorech s ním (lékařem).

22. Argumentace matky, že v případě kontaktu N.s otcem u znalce PhDr. Kociana a ve Fakultní nemocnici v Motole se u dcery neprojevila separační úzkost proto, že dcera si byla vědoma její blízkosti, nebyla případná. Dle zprávy Š. z 11. 6. 2015 se silná afektivní reakce u N.dostavila již jen při pokusu o pobyt v ambulanci bez matky, o obdobné reakci hovořila svědkyně P. za situace, kdy N.měla zůstat bez matky s asistentkou ve vedlejší místnosti – v obou případech tedy rovněž s vědomím blízkosti matky. Konečně, jak již zmíněno, i dle zprávy nemocnice N.s cizími dospělými kontakt téměř nenavazovala, odmítala hovořit i s ošetřující lékařkou, na otce však reagovala radostně (byť dle matky jej před tím 5 týdnů neviděla), bez problému s otcem a dědečkem odešla na procházku mimo kliniku. Separační úzkost, která se u nezl. N.ve vztahu k dospělým lidem projevovala, se tedy nejméně již v roce 2016 netýkala otce, a pokud se negativně projevovala na jejím zdravotním stavu v souvislosti s kontakty s otcem, a nebylo to v důsledku jednání otce, pak důvod nemohl než spočívat v jednání matky, u níž samotné se (dle zprávy Fakultní nemocnice v Motole) projevovala separační úzkost, pro kterou bránila v osamostatňování dcery. Problém s kontakty N.s otcem, popř. s jejím odloučením od matky za účelem kontaktu s otcem v roce 2016 tedy neměla nezl. N., nýbrž matka.
23. Jestliže pak nezl. N.v červenci a srpnu 2016 objektivně vyjadřovala k otci spontánně kladný vztah, radostně jej vítala, byla v jeho společnosti spokojená, zajímala se, kdy se s ním zase uvidí, pak to dle názoru odvolacího soudu též svědčí o tom, že informace o nepatřičném jednání otce, kterou měla sdělit matce a následně na dotaz dne 5. 7. 2016 potvrdila při vyšetření MUDr. Žákové (o tom, že ji otec tahá za bradavky, že se jí to nelíbilo, žádala matku, ať mu řekne, ať to nedělá), se nezakládá na realitě – pokud by měla s otcem pro ni takto negativní aktuální zkušenost, stěží by k němu v té době (při bezprostředně následujícím setkání) vyjadřovala veskrze pozitivní vztah.
24. Co se pak týče řady dalších zpráv o následných vyšetřeních nezl. N.z doby po srpnu 2016, zde již nebyly k dispozici obdobné důkazy, jakými byly pro dobu dřívější posudek znalce PhDr. Kociana a zprávy nemocnice v Motole, které by jednoznačně vyvracely tvrzení matky o narušeném vztahu nezl. N.k otci, popř. (byl-li v té době skutečně narušen), pak důkazy, které by jednoznačně vedly k závěru, že narušení vztahu bylo zapříčiněno jednáním matky a nikoliv otce. Dlužno však lze připomenout, že nevhodné chování otce vůči dceři nebylo zjištěno ani ve dvou postupně vedených trestních řízeních, kde kromě matkou zpochybňovaného posudku znalce PhDr. Karla Noska z 11. 8. 2017 (944 a násl.) byly podány i další posudky a též byl proveden dne 7. 4. 2017 (za účasti i znalce) též výslech nezl. N.(2911 a násl.). Obě trestní řízení skončila odložením věci po té, co policejní orgán dospěl k závěru, že nejde o podezření ze spáchání zločinu, kterého by se měl dopustit otec. To jistě samo o sobě neznamená, že se otec jednání, ze kterého byl podezírán, skutečně nedopustil, toliko že to policejní orgán na základě shromážděných podkladů neshledal pravděpodobným (že podezření bylo rozptýleno).
25. Existence možných dispozic na straně otce pro takové jednání též byla předmětem znaleckého posudku MUDr. Zbytovského. Ten na základě vyšetření z 10. 6. 2016 (v písemném posudku podrobně popsáno, provedeného i za využití počítačového sexuologického pletysmografického

přístroje, tzv. „falografické“ vyšetření) neshledal u otce sexuální deviace ve vlastním slova smyslu (preferenci uspokojování sexuálních potřeb na odchylných objektech nebo perverzním způsobem), ve spisu, jehož součástí v té době již byla matkou předložená dálková komunikace otce s jinou ženou (označovanou matkou za „virtuální partnerku“) a fotografie otce (včetně velmi intimních, zachycujících pouze genitál) pak neshledal relevantní údaje svědčící pro sexuálně deviantní (konkrétně pedofilní) sklony. Matka závěry posudku zpochybnila písemným „stanoviskem“ A. K. z 1. 1. 2016 (474), podle kterého si MUDr. Zbytovský neuvědomuje „základní myšlenku“ představovanou nutností odmítnutí „populární unitární doktríny“ a přijetí systémového pojetí sexuality (474). V dalším, podrobnějším, vyjádření z téhož dne (2857) K. pak postupu znalce MUDr. Zbytovského vytýkal, že se se nevypořádal s řadou dalších otázek významných k posouzení sexuality otce, vznášel pochybnosti o způsobu provedení jeho falografického vyšetření (které nejméně stran otázek, zda objekty při tomto vyšetření byly nahé či nikoliv, zda použitý snímač měřil toliko obvod či i objem penisu znalec vyjasnil při ústním doplnění posudku – 478). Stejně jako později K. ve zprávě z 26. 10. 2016 (504), doporučoval revizi posudku MUDr. Zbytovského. K tomuto soud prvního stupně nepřistoupil. Jestliže měl k dispozici rovněž písemný znalecký posudek znalců Doc. MUDr. Jaroslav Zvěřiny, CSc. a Prof. PhDr. Petra WEISSE, Ph.D., DSc. (které jistě lze mít rovněž za renomované odborníky) z července 2017, podaný pro účely trestního řízení (a to i po dalším falografickém vyšetření otce), podle kterého u otce nebyla shledána duševní choroba či porucha, stejně tak jako ani sexuální deviace, byl podle názoru odvolacího soudu tento postup správný, nebylo důvodu pro zpochybnění posudku MUDr. Zbytovského, z jehož závěrů tak bylo možno vycházet (což platí i pro závěry posudku PhDr. Kociana). K závěrům v odborném vyjádření K. (stejně jako již výše zmíněného „potvrzení“ H.) pak nutno též připomenout, že na ně lze vztáhnout stejnou kritiku, jakou ve výše zmíněném posudku P. podrobil posudek Č., totiž že vychází i z okolností tvrzených matkou jako ze skutečností prokázaných (zde např. z informace o tom, že matka nachystala romantický večer a otec odešel do koupelny onanovat, se slovy, že ho to nebaví).

26. Konečně lze v této souvislosti připomenout, že ač při svých návštěvách v XXXX u otce a jeho rodiny mívala nezl. N. nahrávací zařízení (matka ve své výpovědi před odvolacím soudem dne 5. 3. 2020 uvedla, že k tomu došlo tak v 5 – 10 případech, nahrávací zařízení měla v tašce), nahrávky, připojené znalkyní Mgr. et. Mgr. Janou Telcovou (dále jen „Mg. Telcová“) k jednotlivým odborným vyjádřením, předloženým matkou, měly zachycovat toliko rozhovory otce se členy jeho rodiny, toliko v jednom případě pak opakující se „masturbační zvuky“. Jednalo se o záznam, který měl dokumentovat (mimo jiné) průběh noci v pokoji, v němž měla (dle přehledu pořízeného matkou) spát nezl. N. s otcem. Záznam (3532) v tomto případě obsahuje několik zvukových úseků, zachycujících dle matky situace, kdy otec měl masturbovat. Bez ohledu na skutečnost, že ze záznamu není patrné, zda nebyl dodatečně upravován, z něho není ani zcela zřetelně patrné, co jednotlivé úseky skutečně zachycují. V každém z úseků se objevuje několik krátce za sebou následujících zvuků, které se jeví lidskými vzdechy. Že by se však muselo jednat o vzdechy při vyvrcholení při masturbaci a nikoliv jen v neklidné fázi spánku, již patrné není, přičemž tomuto nenasvědčuje ani délka jednotlivých zvukových úseků, která ve většině případů nedosahuje ani jedné minuty. Přitom poslední zmíněná nahrávka by nesvědčila závěru o zneužívání dcery ani za situace (jakkoliv jistě nevhodné), kdy by otec masturboval v pokoji, kde měla spát i nezl. N., aniž by však ta přitom měla být vzhůru či přímo nucena masturbaci pozorovat (jak uvedla ve své výpovědi před soudem prvního stupně babička M. F.).
27. Odvolací soud se v tomto případě zabýval i otázkou přípustnosti důkazu výše popsaným záznamem, který byl pořízen matkou zjevně bez souhlasu otce či dalších osob, jejichž hlasový projev byl takto zaznamenán, tedy v rozporu s ust. § 86 zák. č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění předpisů pozdějších, dále jen „o. z.“. Současně však měl za to, že za situace, kdy se jednalo o záznam, jehož smyslem bylo prověřit, zda ze strany otce nedochází ke zneužívání nezl. N., tedy k jednání, ke kterému by zjevně docházelo za situací, jímž by vedle otce a dcery nebyl nikdo jiný

přítomen, a tedy jinými způsoby jen velmi těžko prokazatelnému, pak za účelem ochrany velmi důležitých práv právě nezl. N., tedy osoby ve vztahu matka – otec – dítě zřetelně nejslabší, nejzranitelnější, nebylo k jeho pořízení dle ust. § 88 odst. 1 o. z. třeba souhlasu, využití takového záznamu právě v řízení o úpravu péče nezl. N.pak nebylo možno považovat za užití nepřiměřeným způsobem (§ 90 o. z.) a tedy za důkaz nepřijatelný.

28. Jak již zmíněno, ač většina shora popsaných zpráv byla předložena matkou, odvolací soud neshledal důvodu pro zpochybnění pravdivosti popisu stavu nezl. N.při jednotlivých vyšetřeních. Neměl tak pochybnosti o tom, že u nezl. N.se vyskytovala řada neurotických a psychosomatických potíží, stejně jako silná separační úzkost, vázaná na matku. Dlužno však zdůraznit, že i zde se jednalo o zprávy podávané toliko na základě informací poskytnutých matkou, či vyšetření nezl. N.po té, co byla přivedena matkou, bez jakékoliv možnosti jejího vyšetření i v interakci s otcem. V této souvislosti pak nelze nezmínit citaci (zřejmě z publikace psychologa PhDr. Eduarda Bakaláře Rozvodová tematika a moderní psychologie), uvedené v odborném vyjádření Mgr. Telcové z 28. 8. 2019, podle které *„(Z)kušený lékař se především nenechá vmanipulovat do denunciační kampaně jednoho rodiče proti druhému např. vydáváním lékařských nálezů a zpráv potvrzujících škodlivý vliv druhého rodiče. Platí to i pro psychology, kteří vydávají zprávy a nálezy. Doporučujeme pozvat druhého rodiče. Praktičtí lékaři a terapeuti by neměli podporovat rodičovskou hyperprotektivitu programujícího rodiče“* (2762). Je zjevné, že lékaři a psychologové, které matka spolu s nezl. N.opakovaně navštěvovala, takto nepostupovali. Možný pokus Š. o zapojení otce matka, jak již zmíněno, matka odmítla (186a), že by se o zapojení otce byl jen pokusil V., která ve svých zprávách doporučovala styk otce s dcerou pouze za přítomnosti matky (241, 458) či přímo zákaz styku otce s dcerou (524), či K., který doporučoval nerozšiřovat kontakt otce s dcerou, realizovat jej jen v přítomnosti třetí osoby (468, 504, 635), nebylo z jejich zpráv patrné, byl se znalostí obsahu posudku PhDr. Kociana a zprávy Fakultní nemocnice v Motole jim muselo být zřejmé, že v objektivně pozorované interakci s otcem se nezl. N.chovala jinak, než popisovala matka. I z tohoto důvodu odvolací soud ani pro dobu od srpna 2016 neshledal důvodu, pro který by měl zprávy o těchto vyšetřeních hodnotit jinak, než předchozí zprávy, tedy tak, že ani tyto nebyly způsobily nic změnit na předchozím závěru o tom, že příčinou potíží a chování nezl. N.nebylo (nejméně především) jednání otce, nýbrž přístup matky jak ke kontaktům dcery s otcem, tak i k otci a výchově dcery obecně, a stejně tak, že informace matky o nevhodném chování otce vůči dceři (o kterých měla v minulosti mluvit i nezl. N., jak kromě matky a babičky M. F.uvedli i někteří ze svědků chování v trestním řízení, vedeném Okresním soudem v Hradci Králové např. B. H., dříve Ž. – 3620, A. M. – 3625, Z. D. 3641, M. V. – 3668) se nezakládaly na realitě. Z důvodů, které byly popsány již při hodnocení období do srpna 2016, pak měl odvolací soud i v tomto případě za to, že popsané zdravotní potíže nezl. N.byly zapříčiněny nikoliv otcem, nýbrž především matkou. Tomuto závěru pak svědčila i skutečnost, že po předání nezl. N.do zatímní péče otce došlo ke stabilizaci nezletilé, její dřívější zdravotní obtíže se již neprojevovaly. Byla to tedy matka, kdo svým jednáním v konečném důsledku nezl. N. poškozoval, narušoval a ohrožoval její život a zdravý vývoj. To byl konečně též hlavní důvod, pro který bylo rozhodnuto o svěřením nezl. N.do péče otce nejen nejprve předběžným opatřením, nýbrž i následně přezkoumávaným rozsudkem. Konečně, omezení výchovného vlivu matky a to svěřením nezl. N.do střídavé péče rodičů či výlučné péče otce zmínil jako potřebné řešení situace, kdy by matka nebyla schopna korekce svého jednání představovaného opakovaným vyšetřováním dítěte ve zdravotnických zařízeních a neustálým obviňováním otce ze sexuální deviace vůči dceři i v ústním doplnění svého písemného znaleckého posudku PhDr. Kocian (477).
29. Předběžné opatření o zatímním svěřením nezl. N.otci bylo odůvodněno i závěrem o závažné poruše osobnosti na straně matky, významně zasahující do jejích rodičovských kompetencí, přičemž tento závěr byl vysloven zjevně na základě písemných znaleckých posudků MUDr. Michaely Málkové a Mgr. Lenky Čermákové, podaných v roce 2017 v (posléze odložené) trestní věci proti otci. Matka pak v dalším průběhu řízení jednak namítla, že závěry posudků MUDr. Málkové a Mgr.

Čermákové jsou v rozporu se závěry posudku dříve podaného MUDr. Zbytovským, jednak předložila znalecké posudky znalců doc. MUDr. Ilji Žukova, CSc. (dále jen „MUDr. Žukov“) doc. PhDr. et PhDr. Radka Ptáčka, Ph.D., MBA (dále jen „PhDr. Ptáček“), vypracované z jejího podnětu. Co se zdravotního (zejména duševního) stavu matky týče, soud prvního stupně tak měl k dispozici celkem znalecké posudky tří znalců, které sám ustanovil (PhDr. Kocian se ke zdravotnímu stavu matky v písemném posudku nevyjadřoval, v jeho ústní doplnění pak uvedl ve vztahu k závěrům vyšetření Fakultní nemocnice v Motole toliko, že nemůže vyloučit, že u matky se jedná o nějakou vznikající duševní poruchu - 477), posudky tří znalců, které byly vyhotoveny v trestním řízení a dále dva posudky předložené matkou samotnou. Jak tyto důkazy vyhodnotil, tedy jaké závěry z nich ohledně zdravotního stavu matky učinil, nebylo však v konečném důsledku z odůvodnění rozsudku zcela zřejmé. V odůvodnění rozsudku obsáhle citoval zejména z posudku Mgr. Brátkové, následně se však v podstatě omezil toliko na konstatování, že *(p)okud matka aktuálně duševní poruchou v pravém slova smyslu dle znalců netrpí, pak ... pro její chování vůči otci a nezletilé N. není vůbec žádná omluva*. Vlastní závěr o duševním stavu matky však neučinil.

30. Dle závěrů MUDr. Žukova matka netrpí žádnou poruchou, tedy ani specifickou poruchou osobnosti. Znalec nesouhlasil se závěry posudku MUDr. Málkové, měl je za nesprávné, nepodložené, naopak se zcela ztotožnil se závěry posudku MUDr. Zbytovského, který u matky neshledal duševní poruchu ve vlastním slova smyslu, poruchu vývoje osobnosti ve smyslu psychiatrické klinické diagnostické jednotky (měl však současně za to, že obavy matky o dceru měly až obsedantní rysy a svědčily o hyperprotektivním vztahu matky k dceři). I k posudku MUDr. Žukova však lze připomenout, že z jeho obsahu nebylo jakkoliv patrné, jak probíhalo vyšetření matky (uvedeno pouze, že se jednalo o několikahodinové psychiatrické vyšetření v „naprosto dostačující ambulantní formě“) – což byla též jedna z vad, kterou MUDr. Žukov vytýkal posudku MUDr. Málkové (že nebyly zdokumentovány na konkrétních případech chování matky v rámci vyšetření případné projevy, na základě kterých znalkyně činila své závěry). Znalec též jakkoliv nehodnotil, že skutečnosti, kterými matka odůvodňovala své jednání, nejenže nebyly nejméně z části objektivně zjištěny, ale naopak některé byly i vyloučeny (v době, kdy matka hovořila o separační úzkosti N.z otce, se ta s otcem radostně vítala, byla s ním spokojená, byl zjištěn její dobrý vztah k otci).
31. Z posudku PhDr. Ptáčka bylo patrné, že ten byl podán po detailním seznámení se s tehdejší obsahem spisu (posudek obsahuje rozsáhlý výpis z celého spisu) a na základě psychologického vyšetření z 1. 2. 2018. PhDr. Ptáček vyslovil v souladu s nálezem posudku MUDr. Žukova závěr, že matka nevykazuje jakékoliv projevy indikující přítomnost duševního onemocnění či poruchy osobnosti, že její obecné výchovné předpoklady a kompetence jsou zcela vyhovující (aniž by ovšem v této souvislosti jakkoliv zmínil v posudku MUDr. Zbytovského dovozené (a MUDr. Žukovem nezpochybněné) až obsedantní obavy o dceru, hyperprotektivní vztah k dceři či Fakultní nemocnici v Motole konstatované separační potíže na straně matky). Současně však dovodil, že specifické výchovné kompetence v situaci rozpadu rodiny nelze objektivně hodnotit, že pokud by bylo zjištěno, že matka přímo manipuluje se zdravotním stavem dcery, tu přímo navádí proti otci, či ve vztahu k němu jakkoliv ovlivňuje, bylo by to třeba hodnotit jako výrazné snížení jejích výchovných kompetencí, že však to, zda se takového jednání dopouštěla, nemohou hodnotit znalci. K samotnému posudku znalkyně Mgr. Čermákové pak znalec uvedl, že neodlišuje neprokázané informace ze spisu od informací získaných psychologickým vyšetřením, některé její závěry jsou zřejmě její volnou interpretací při použití problematických či nejasných metod, že nelze vyloučit, že k některým závěrům neměla dostatečnou kvalifikaci. Naopak PhDr. Ptáček v posudku uvedl, že v hlavních závěrech vztahujících se k osobě matky, nerozporuje znalecký posudek PhDr. Kociana – přičemž ten mimo jiné dovodil, že vztah matky k nezletilé N. je hyperprotektivní (233).

32. Závěr, že matka netrpí závažnou duševní chorobou či poruchou (a to ani takovou, která by snižovala její výchovné schopnosti) a že na základě dostupných údajů u ní nelze diagnostikovat Münchhausenův syndrom v zastoupení vyslovil ve svém písemném posudku z 25. 11. 2018 (1743 a násl.) i soudem prvního stupně ustanovený znalec z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie prim. MUDr. Petr Nedoma (dále jen „MUDr. Nedoma“), který pak stejné závěry učinil i ve vztahu k otci (1817 a násl.). Mgr. Nora Brátková, znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie se specializací klinická psychologie (dále jen „Mgr. Brátková“), ustanovená rovněž soudem prvního stupně, ve svém písemném znaleckém posudku z 23. 11. 2018 vyslovila na základě psychologického vyšetření matky závěr, že u ní dochází k depresivnímu prožívání (zřejmě jako reakci na situaci, ve které se nachází), že v její osobnosti jsou zvýrazněny histriónské rysy (popírání nepříjemných emočních zážitků nebo událostí, pokus nahradit je nepřiměřeně pozitivními emocemi či emočním hodnocením situace, touha být středem pozornosti, nižší schopností zabývat se zdroji konfliktů a problémů) a paranoidní rysy (zastavit myšlení a zaměřit se na něco jiného a v důsledku toho omezenou snahou o uvažování, snížení porozumění situacím vlivem negativních afektů), jejichž hloubka však nedosahuje poruchy osobnosti (lze ovšem připomenout, že při jednání před soudem prvního stupně 14. 8. 2019 znalkyně závěr o tom, že jsou v psychické nepohodě a vyskytují se u nich paranoidní rysy, vyslovila ve vztahu k oběma rodičům). Při ústním doplnění posudku před soudem prvního stupně pak vyslovila i závěr, že u matky jsou rysy hyperprotektivity vůči dítěti, přičemž tento závěr nebyl vyvozován jen na základě toho, že při společném vyšetření matky s dcerou znalkyní, včetně společné kresby měla matka N. celou dobu ve své bezprostřední blízkosti, na klíně (zde opět lze i bez znalostí z oboru psychologie mít za to, že nejméně z části to bylo důsledkem snahy matky dlouhodobě odloučené od dcery, k níž má nepochybně velmi silný citový vztah, využít i tento krátký úsek co možná nejintenzivněji, konečně na klíně matky nezl. N. seděla často i při asistovaných setkáních v poradně Magdala, jak patrně ze zprávy o jednotlivých setkáních). Matka tyto (i další) závěry znalkyně podrobila kritice a to především prostřednictvím odborného vyjádření znalkyně Mgr. Telcové z 28. 8. 2019, podle kterého závěry Mgr. Brátkové nejsou podloženy kvalitní psychologickou diagnostikou. Za situace, kdy z odborného vyjádření není zřejmé, že by Mgr. Telcová sama matku vyšetřovala, nelze však o zdravotním stavu matky z tohoto důkazu vyvozovat nějaké významnější závěry. Naproti tomu nejméně některé znalkyní Mgr. Brátkovou vyjmenované konkrétní rysy (podřazené pod histriónské či paranoidní) zjevně odpovídaly jednání matky, zejména pokud se týče až obsedantních obav o dceru, hyperprotektivního vztahu k ní, neochoty či neschopnosti akceptovat kladný vztah dcery k otci.
33. Odvolací soud po posouzení všech posudků, které byly v řízení k dispozici, dospěl k závěru, že za situace, kdy závěry posudků podaných pro účely trestního řízení stojí v izolaci oproti závěrům posudků podaných znalci, kteří byli ustanoveni v tomto řízení a to jak posudku podaného dříve (MUDr. Zbytovského), tak i posudků pozdějších MUDr. Nedomy, Mgr. Brátkové), stejně jako i podaných znalci na které se matka obrátila sama, přičemž zejména v případě (někdejšího) znalce PhDr. Ptáčka se jedná všeobecně uznávaného odborníka vysokých odborných kvalit s bohatou vědeckou, publikační i přednáškovou praxí (jak i odvolacímu soud známo i z přednáškových aktivit PhDr. Ptáčka), lze uzavřít, že matka netrpí duševní poruchou či chorobou, že se však v jejím jednání objevují paranoidní rysy (které lze ovšem nalézt i v jednání otce), ve vztahu k dceři pak až obsedantní obavy, její vztah k ní je mimořádně ochranný (hyperprotektivní). Právě takovéto osobnostní nastavení matky pak dle názoru odvolacího soudu vedlo k již výše popsánému jednání matky, které (jak rovněž popsáno výše) dle odvolacího soudu bylo hlavní příčinou dřívějších zdravotních obtíží nezl. N.. Takovéto nastavení matky vůči dceři pak logicky vede i k závěru, že motivem jednání matky byla (nejméně do značné míry) zejména snaha chránit nezl. N.. Současně však nutno uzavřít, že ve vztahu k otci se jednalo o ochranu proti toliko příznakům, které si sama vytvořila.

34. Zda matka vyvolala zdravotní problémy u dcery bezděky (právě v důsledku nižší schopnosti zabývat se skutečnými zdroji problémů či snížení porozumění některým situacím a z toho plynoucích až obsedantních obav o dceru) či alespoň z části i vědomě, ve snaze posílit svoje postavení ve sporu o dceru, nebylo ani po rozsáhle provedeném dokazování zcela zřejmé, pokus o jednoznačnou odpověď by zůstal do značné míry spekulací. Zde pak do určité míry nutno přisvědčit i výhradám matky ke znaleckému posudku znalkyně Mgr. Nory Brátkové, pokud tato závěr o tom, že matka nezl. N. proti otci ovlivňovala, dovodila fakticky z jediné informace nezletilé, a to o tom, že v době, kdy jí byly 3 roky, jí matka přikázala, aby na odcházejícího otce s tetou, kterým mávala, vyplázla jazyk. Činit podobný závažný závěr na základě toliko jediné informace dítěte, o události, ke které mělo dojít před třemi lety, v době, kdy dítěti byly pouhé 3 roky, navíc za situace, kdy v době vyšetření byla nezletilá již téměř rok v zatímní péči otce a její kontakt s matkou byl zcela minimální, v důsledku čehož by mohlo jít o informaci neodrážející reálnou událost, ale o informaci vloženou (jak tomu bylo v případě ve stejném posudku zmíněného hodnocení nezl. N., že matka jí chce mít pro sebe, že jí to „říkala K.“ – 1898), dle názoru odvolacího soudu není možné. Nicméně, jak výše popsáno, odvolací soud v konečném důsledku závěr o ovlivňování dcery matkou učinil rovněž, byť na základě vyhodnocení řady jiných důkazů.
35. Vzhledem ke skutečnosti, že odpověď na v předchozím odstavci vymezenou otázku bylo třeba hledat v jednání matky zejména v letech 2015 – 2017 a to v především v době, kdy byla s dcerou sama, by tak (vedle výpovědi samotné matky, což s ohledem na její maximální zájem na tom, aby se jakékoliv její případné, zejména však přímé, ovlivňování dcery nezjistilo, a to nejen s ohledem na její zájem v posuzované věci, ale též v probíhajícím trestním řízení, hodnotu její výpovědi významně snižuje, přičemž lze též připomenout, že v posudku předloženém matkou PhDr. Ptáček na výslovně položenou otázku stran obecné věrohodnosti matky neodpověděl – 1315) závěry v tomto směru bylo možno činit zejména na základě výpovědi nezl. N.. Ta však v té době byla ve věku 3 – 5 let, navíc se jednalo o období, od kterého uplynuly další více než dva roky, během nichž muselo logicky dojít k setření řady vzpomínek z raného dětství, navíc nelze vyloučit opětovné vložení (ať již vědomé či bezděčné) některých informací, tentokrát ze strany otce (pod jehož prakticky výlučným vlivem se po celou tuto dobu nacházela) či jeho okolí. Odvolací soud pak měl za to, že z těchto důvodů není namístě se pokoušet další informace od nezletilé získávat prostřednictvím dalšího znaleckého posudku, když navíc i renomovaný odborník, jakým je PhDr. Ptáček, vyslovil závěr, že to co se fakticky stalo, je otázkou, kterou nemohou hodnotit znalci hodnotit (1306, že znalci za běžných okolností nepřísluší hodnotit pravdivost či nepravdivost důkazů, uvedla ve svém, matkou předloženém, odborném vyjádření z 28. 8. 2019 i znalkyně Mgr. Telcová – 2810). Současně však měl odvolací soud za to, že pro rozhodnutí ve věci není odpověď na výše uvedenou otázku nejpodstatnější – postačí závěr již výše popsáný závěr o tom, že se tak stalo a to v důsledku jednání matky, což už samotné je důvodem pro závěr o jejich výrazně snížených (speciálních) výchovných kompetencích (zde lze opět odkázat na závěry v písemném posudku PhDr. Ptáčka – 1295).
36. Jak již zmíněno, v letech 2016, 2017, kdy byla v péči matky, trpěla nezl. N. řadou neurotických a psychosomatických potíží. Ty byly podrobně popsány zejména v již zmíněné zprávě V. z 17. 5. 2016 (241), později pak např. ve zprávě R.K., lékaře psychiatrické ambulance v Brně z 4. 5. 2017 (635), podle které N. trpěla separační úzkostí, občasnými úniky moči a stolice, bylo vysloveno podezření na chronickou traumatizaci, či zprávě A.M. z Pedagogicko-psychologické poradny pro Prahu 1, 2 a 4 z 14. 12. 2017 (č. l. 14 trvale připojeného spisu sp. zn. 9 Nc 1151/2018, na č. l. 1166), podle které měla trpět nočními můrami, fobiemi z hmyzu a hadů, nočním pomočováním. Že by takto masivní, ve zdravém zejména psychickém vývoji nezl. N. jistě ohrožující, potíže se projevovaly i poté, co nezletilá byla zatímně svěřena do péče otce a co si na tuto radikální a pro ni zcela zásadní změnu (o tom, že matka pro ni v té době byla zcela nejbližší osobou, nebylo jakýchkoliv pochyb) zvykla, nebylo v řízení zjištěno. V souvislosti s výše uvedeným pak nutno rovněž uvést, že argumentace matky ze závěru odvolacího řízení, že matka

svým jednáním nezpůsobila dceři újmu, že dcera nebyla ve stavu, kdy by potřebovala odbornou pomoc, tak byla zjevně nepřípadná, změna zjevně nastala až po zatímním svěřením nezl. N.do péče otce.

37. Znalkyně PhDr. Brátková dle závěrů již výše zmíněného posudku nezjistila psychologickým vyšetřením nezl. N.provedeným 9. 11. 2018 známky zvýšené emoční lability, úzkosti či depresivního ladění, z dřívějších obtíží pak jen občasné pomočování. Její závěry sice zpochybnila ve svém odborném vyjádření z 28. 8. 2019 Mgr. Telcová, podle které PhDr. Brátková neužila psychodiagnostické metody, které by jí umožnily úzkost či jiné symptomy zmapovat, nevyjádřila se ke zjištěným přetrvávajícím problémům s pomočováním. Závěry znalkyně PhDr. Brátkové v této části jejího posudku však odpovídaly do značné míry dalším v řízení provedeným důkazům.
38. Dle zprávy mateřské školy XXXX z 20. 3. 2018 (1396) byla N.popisována jako veselá holčička, která ráda a s chutí chodí za kamarády do školky (což bylo zjištěno i ze zprávy Městského úřadu XXXX z 23. 3. 2018 – 1401), navštěvuje kroužky. Obdobně byla hodnocena i zprávou z 24. 5. 2018 (1472), podle které se po počáteční nejistotě z nového prostředí velmi dobře adaptovala, do školky chodí ráda, ale vždy se těší na otce, komunikuje nejen s dětmi, ale i se všemi dospělými ve školce, později i zprávou Základní a mateřské školy XXXX z 24. 10. 2018 (1723), kterou měla začít navštěvovat 4. 9. 2018. Dle zprávy Pedagogicko-psychologické poradny pro Prahu 3 a 9 (1397), kterou byla nezl. N.vyšetřena 14. 3. 2018, navazovala kontakt bez větších obtíží, vyšetřením pak byla shledána výrazná pracovní nezralost, zbytky dyslalie (nesprávné výslovnosti) a vzhledem ke složitému rodinnému zázemí doporučen odklad školní docházky (který se též realizoval). Dle zprávy K.D., rodinné terapeutky Centra rodinné terapie Horizont v Praze (1418) centrum kontaktoval otec s žádostí o podporu pro něj i dceru v situaci, kdy mu byla dcera předběžným opatřením svěřena do péče, konzultace s nezl. N.proběhly 20. 2. a 14. 3. 2018. N.se projevila jako bystré extrovertní děvče, intelektově dobře rozvíjená, s bohatým vnitřním světem, převážně pozitivně laděným, které se dle verbálních i nonverbálních projevů cítila otcem bezpečně, vztahoval se k němu jako blízké výchovné osobě, dostatečně adaptovaná v rodině otce, pro kterou byla matka osobou pozitivně emočně obsazenou, bez negativního zatížení, přirozeně blízkou osobou, s níž si přála se setkávat. Ve zprávě byla zmíněna i potřeba matky pro zdravý duševní vývoj dítěte, stejně ale jako i potřeba v rámci kontaktů s matkou udržet bezpečný rámec vztahu s otcem, nenarušovat jeho pozitivní obraz. Dle zprávy V.K., lékaře BABY ASTRAMEDICO s. r. o. v Praze z 20. 5. 2018 (1469), má jejich zařízení nezl. N. „v péči“ od 16. 1. 2018, dívka je po zdravotní i sociální stránce velmi dobře opečovávána, je u ní rovnoměrný psychomotorický vývoj, somaticky bez patologie. Jakékoliv zjevné obtíže, kterými by nezl. N.snad trpěla, nebyly patrné ani ze zprávy Městského úřadu Hořice z 25. 1. 2019 (2264), podle které při šetření u rodičů otce tohoto dne s pracovníci městského úřadu N.bezprostředně hovořila o svých aktivitách, o tom jak se těší do školky, stejně jako následně ze zprávy M.D., třídní učitelky nezl. N.z 25. 11. 2019, podle které se N.do třídního kolektivu začlenila bez nejmenších problémů, díky své přátelské povaze je u dětí oblíbená (2688) či ze zprávy opatrovníka o pohovoru s nezl. N.z 14. 2. 2020 (3561). Jakékoliv jiné závěry nebylo možno učinit ani z výpovědi nezl. N.před odvolacím soudem dne 29. 4. 2020. Nezletilá N.vypovídala zcela klidně, uvolněně, bez známek jakéhokoliv stresu či napětí. Nijak se neostýchala, k některým otázkám se i spontánně rozhovořila. Působila dojmem spokojeného, přátelského, otevřeného dítěte.
39. Již skutečnost, že zatímco v péči matky trpěla nezl. N.řadou postupně se zhoršujících zdravotních obtíží, vyvolaných do značné míry jednáním matky (jejíž speciální výchovné kompetence jsou sníženy), v zatímní péči otce došlo ke stabilizaci jejího zdravotního stavu, potvrzuje, dle názoru odvolacího soudu, správnost základního závěru soudu prvního stupně a to o tom, že (za dobu od předchozího rozhodnutí o úpravě poměrů nezl. N.) došlo k takové změně poměrů, která dle ust. § 909 o. z. odůvodňuje změnu předchozího rozhodnutí o úpravě péče. Jestliže tedy soud prvního stupně fakticky učinil závěr, že svěřením do péče otce je v nejlepším zájmu nezl. N.(§ 907 odst. 2 o.

z.), která v této péči, na rozdíl od dřívější péče matky, prospívá, bylo, bez dalšího, možno mít tento závěr za správný.

40. Odvolací soud však současně nemohl přehlédnout, že po té, co byla nezl. N. zatímně svěřena do jeho péče, převzal otec nejméně z části model někdejšího chování matky, když o záležitostech dcery (a to včetně zcela zásadních, jakými byl například odklad školní docházky) rozhodoval zcela sám, bez dohody s matkou (z jejíž péče byla sice dcera zatímním opatřením odebrána, jinak však ale v rodičovské odpovědnosti omezena nebyla, o významných záležitostech dcery tak nemohl rozhodovat sám, ale pouze na základě dohody, v případě neshody by pak musel rozhodnout soud), ve vztahu k matce se omezil na toliko občasné stručné informace o dceři. V otázce kontaktu dcery s matkou pak, ač si musel být vědom skutečnosti, že nezl. N. si po matce stýská, že jí matka schází, zůstal po dlouhou dobu zcela neaktivní, odkazoval toliko na rozhodnutí soudu. Přílišná změna v přístupu otce nenastala ani v průběhu odvolacího řízení, když kontakt dcery s matkou (a babičkou) nad rámec úpravy dle předběžných opatření (asistovaný styk s matkou a babičkou o dobu jedné hodiny jednou za čtrnáct dní v poradně Magdala, provozované Arcidiecézní charitou Praha a telefonní styk v trvání nejprve 2x týdně po 15 minutách) v podobě návštěvy ZOO v Hradci Králové za jeho přítomnosti na počátku roku 2020, umožnění kontaktu matky a babičky s nezl. N. před jednáním odvolacího soudu dne 29. 4. 2020 (kde nezletilá vypovídala) a akceptace delších telefonních hovorů dcery s matkou, než jak byly vymezeny předběžným opatřením, lze mít z hlediska potřeby kontaktů zejména matky a dcery za nedostatečné. Navíc i návštěva ZOO (stejně jako kontakt dne 29. 4. 2020) se uskutečnila až po té, co byl k rozšíření kontaktů vyzván i odvolacím soudem, při schůzce samotné pak přes dřívější příslib matce neumožnil jakýkoliv kontakt „bez vlastního dozoru“ (pravda, nabídky na další kontakt v trvání dvou hodin za své přítomnosti, v březnu 2020, po uzavření poradny Magdala v souvislosti s šířením nemoci COVID 19, odmítla pro změnu matka, žádající v té době otce o umožnění kontaktu s dcerou ve svém bydlišti, jak zjištěno z nezpochybněné e-mailové komunikace rodičů, 3707 - 3709). Dle názoru odvolacího soudu i odmítání možnosti rozšíření kontaktů např. prostřednictvím aplikace SKYPE s odůvodněním, že má starý počítač, a že ani jeho mobilní telefon toto neumožňuje, je důsledkem nikoliv špatných majetkových poměrů otce (který uváděl, že nemá prostředky na počítač nový), ale jeho neochoty aktivně přispět k podstatnému rozšíření kontaktů matky s dcerou (tablet umožňující komunikaci přes aplikaci SKYPE či WhatsApp lze pořídit i za méně než 3 000 Kč, mobilní telefon pak i za méně než 2 000 Kč, navíc matka již v roce 2018 chtěla dát mobilní telefon dceři jako dárek k narozeninám, otec to odmítl s tím, že si to nepřeje a případně telefon nepřevezme, jak zjištěno ze zprávy poradny Magdala o neuskutečněném asistovaném setkání z 1. 8. 2018 – 1674). Samotnou argumentaci otce, s jakou též odmítal pořízení mobilního telefonu či tabletu dceři (že „jako rodič a otec“ si nepřeje, aby dcera v tomto věku měla k dispozici podobná zařízení, že v pozdější době si jich užije více než dost - 3713), obecně nelze mít bezdalšího za zcela nepřipadnou. Jde ovšem (jako v řadě jiných případů) o významnou otázku při výkonu rodičovské odpovědnosti, na které, jak již popsáno, se musí oba rodiče shodnout; otcí (stejně jako matce) o ní nepřísluší rozhodovat jednostranně. Navíc se za situace, kdy sám pouštěl dceři pohádky na jiném elektronickém zařízení již od útlého věku, se tato jeho argumentace jeví účelovou.
41. Jednání otce lze do určité míry vysvětlit jeho předchozími nedobrymi zkušenostmi s matkou, jejíž jednání vedlo nejen k již popsaným zdravotním problémům nezl. N., ale též na straně otce vedle bránění v kontaktech dcery s otcem i ke dvojímu zahájení trestního řízení pro podezření ze zneužívání dcery, byť obě věci skončily odložením v přípravném řízení (což jistě mohlo vést k posílení paranoidních rysů zjištěných i v chování otce znalkyní Mgr. Brátkovou). Současně je třeba kladně hodnotit, že na rozdíl od předchozího působení matky, popsané jednání otce nevedlo k narušení vztahu nezl. N. k matce (jak patrně zejména ze zpráv poradny Magdala o průběhu jednotlivých asistovaných styků, ale i z aktuální zprávy opatrovníka či výpovědi nezletilé před odvolacím soudem). I přes to je však důsledkem stav, kdy si otec osobuje práva, která mu nenáleží

ani na základě dosavadní zatímní úpravy (vyloučení matky z rozhodování o důležitých záležitostech dcery) a zejména, kdy kontakt nezl. N.s matkou je toliko velmi úzký. Přitom skutečnost, že dítě ke svému zdravému vývoji potřebuje oba rodiče, je obecně známou.

42. Nezletilá má k matce silný citový vztah, matka jí chybí (což bylo konečně zřejmé i z její výpovědi před odvolacím soudem), odloučení se nutně musí projevit na formování její osobnosti (což ovšem zjevně stejně platí i pro traumatizující situaci, ve které vyrůstala v době do zatímního předání do péče otce). I bez znalostí z oboru psychologie je zřejmé, že prodlužování tohoto obecně nepřirozeného stavu nezletilou stále více poškozuje. Už nyní je řadu let probíhajícím sporem rodičů nezl. N.nepochybně zasažena natolik, že to nemůže nemít odraz v jejím dalším životě. Čím později se problém odstraní (nebo pokud se neodstraní a spor bude pokračovat a třeba i dále gradovat), tím hlubší postižení bude.
43. Jestliže i přes to odvolací soud učinil závěr, že je třeba, aby nezl. N.byla v péči otce, měl za to, že je namísto současně vytvořit prostor pro to, aby rodičovskou zodpovědnost vůči dceři mohla vykonávat i matka, zajistit i její kontakt s matkou, když jeho dosavadní rozsah (dle zatímních úprav, když otec k žádostem matky o jeho rozšíření nad tento rámec příliš vstřícný nebyl) je zcela nedostatečný. Pokračování dlouhodobého faktického vyloučení matky z života nezl. N.bylo možné pouze v případě závěru o setrvalé existenci důvodů, pro které bylo v minulosti přistoupeno k zatímní úpravě, tedy že matka bude pokračovat ve svém jednání, které vedlo ke vzniku neurotických a psychosomatických potíží nezl. N.. Rodičovská odpovědnost je obsahově vymezována ust. § 858 o. z. a dle ust. § 865 o. z. náleží oběma rodičům. Odvolací soud tak měl za to, že je v zájmu nezl. N.taková úprava, která umožní, aby se na výkonu rodičovské odpovědnosti podílela i matka, ovšem za předpokladu, že tuto nebude zneužívat tak, jak se tomu dělo v minulosti.
44. V případě svěření dítěte do výlučné péče jednoho z rodičů je možnost alespoň omezeného výkonu rodičovské odpovědnosti rodiče druhého zajišťována prostřednictvím úpravy styku s dítětem. Soud prvního stupně ponechal úpravu styku matky s nezl. N.samostatnému rozhodnutí v budoucnu. O úpravě styku tak odvolací soud nemohl rozhodnout, když otázka styku matky s nezl. N.nebyla předmětem přezkoumávaného rozsudku, odvolací soud mohl rozhodovat toliko o úpravě péče. S ohledem na dosavadní délku trvání řízení (které včetně již dříve zahájeného řízení o úpravu styku s otcem probíhá od ledna 2015, tedy po větší část dosavadního života dítěte) a na skutečnost, že dosažení pravomocné úpravy styku na základě rozhodnutí soudu prvního stupně (a následně možná i dalšího rozhodnutí odvolacího soudu) by si mohlo (i s ohledem na dosavadní přístup rodičů) vyžádat řadu dalších měsíců, možná i let, v nichž by N.vyrůstala stále prakticky bez matky, vedla odvolací soud k závěru o vhodnosti takové úpravy péče, která by již samotná kontakt nezl. N.s matkou zajistila. Zde se pak nabízela možnost rozhodnutí o střídavé péči.
45. Střídavá péče je obvykle upravována tak, aby se na péči o dítě, na jeho výchově, mohli oba rodiče podílet v co možná nejširším rozsahu, pokud možno rovnoměrně. Zde však odvolací soud rozhodoval současně s vědomím závěru o tom, že dřívější situace, včetně zdravotních problémů, které se u nezl. N.projevovaly v době před jejím svěřením do zatímní péče otce, byly do značné míry zapříčiněny přístupem matky a byly tak na místě obavy, které v tomto směru vyslovil soud prvního stupně, tedy z opětovného zhoršení psychického stavu dítěte v případě, že by na ně matka působila obdobně jako již v minulosti. Naproti tomu však odvolací soud nesdílel závěr soudu prvního stupně o tom, že pokojné vyřešení situace znemožňuje probíhající trestní stíhání matky, stejně tak ani závěr otce, že je třeba vyčkat výsledků tohoto trestního řízení. Vycházel přitom ze závěru, že trestní řízení, ač jedna z jeho základních funkcí by měla být rovněž i výchovná, je zaměřeno do značné míry do doby minulé, zatímco řízení o úpravu poměrů dítěte především do budoucnosti. Z tohoto pohledu proto není nejvýznamnějším zjištěním, zda a v kladném případě čím vším bude matka shledána vinnou (a zda a jak bude potrestána, zvláště kdy lze mít za to, že fakticky největším trestem je již nyní její dlouhodobé odloučení od dcery), nýbrž zda v budoucnu bude schopna se jednání, které by vedlo k opětovné traumatizaci dcery, vyvarovat. Na tuto otázku

pohříchu výsledky řízení přes jeho (obecně nepřiměřenou) délku a rozsáhlost provedených důkazů jednoznačnou odpověď neumožňují. Skutečnost, že matka po dobu dosavadních kontaktů dceru vůči otci nijak negativně neovlivňovala, nemá za situace, kdy se jednalo o kontakty výlučně asistované větší vypovídací hodnotu. Odvolací soud pak měl za to, že odpověď na posuzovanou otázku by nepřineslo ani další znalecké zkoumání matky. U té nejen znalci, které oslovila matka, ale ani znalci ustanovenými soudem, nebyla shledána na straně matky duševní porucha. Jak však uvedl i matkou oslovený znalec PhDr. Ptáček, toto nic nevyovídá o tom, že by se mohla či nemohla dopouštět problematického chování vůči dceři či komukoliv jinému. Nelze-li na základě znaleckého zkoumání zjistit, jak matka jednala v minulosti, stěží lze očekávat, že znalecký posudek dá odpověď na otázku, jak bude jednat v budoucnu. Odvolací soud tak rozhodoval s uvědoměním si na straně jedné nepochybného zájmu nezl. N. na tom, aby se na její výchově podíleli oba rodiče, nikoliv pouze otec a na druhé straně s vědomím rizika opakování dřívějšího negativního vlivu matky.

46. Že se se stávající situací a vztahem k otci matka nikterak nevyrovnala, že (slovy soudu prvního stupně) „*sebereflexí neprošla, její představy jsou falešné*“, nelze bez dalšího dovozovat ani z jejích aktivit v trestním řízení, kde rozsáhle zpochybňuje řadu podkladů, na základě kterých bylo její trestní stíhání zahájeno (a dcera zatímně svěřena otci). Sebereflexe v podobě požadované otcem (a zjevně i soudem prvního stupně) by byla zřejmě i přiznáním viny v trestním řízení (což nebývá častou procesní taktikou mnoha obviněných). Skutečností však zůstává, že sebekritický náhled na své dřívější jednání ve vztahu k otci i nezl. N. matka nebyla schopna (či ochotna) vyjádřit ani v průběhu odvolacího řízení (za takovýto nelze považovat vyjádření, že neměla tolik dbát rad pediatra či jiných odborníků – to nese spíše rysy snahy o přesunutí odpovědnosti za vlastní jednání na jiné). Soudu prvního stupně lze též přisvědčit v závěru, že matka nadále vyhledává odbornou pomoc u těch odborníků, kteří se ztotožní s jejím líčením příběhu, bez kritického zhodnocení jejího jednání (viz např. níže hodnocení působení P. popř. dříve zmíněné přehlížení zjištění znalce PhDr. Kociana a Fakultní nemocnice v Motole V. či K.). Ani to však dle odvolacího soudu neumožnilo bez dalšího dovodit, že při širším neasistovaném kontaktu by matka navázala na své dřívější jednání, které bylo důvodem zatímního svěřeni dcery otci.
47. Ač obecně měl odvolací soud za to, že stran současných postojů matky nelze vycházet ze sdělení a výpovědi P.P., slyšené jak odvolacím soudem, tak i v trestním řízení jako svědkyně [když ta byla fakticky identifikována s matkou a jejími stanovisky a budila dojem spíše dalšího advokáta matky, za připomenutí v této souvislosti stojí např. způsob, jakým vykládala obrázek nakreslený nezl. N. (3561), z něhož dovozovala ze vztažené ruky postavy otce směrem k matce, že dívka vnímá agresivní postoj otce vůči matce, aniž by jakkoliv zohlednila, že dívka shodně nakreslila i sebe, nezl. N. pak při výslechu před odvolacím soudem uvedla, že otec i ona mávají], za případný měl její názor, že matce se dostalo nejtvrďší „psychoterapie“ a „získání sebereflexe“ v podobě odebrání dítěte (když tento závěr koresponduje i s výše zmíněným závěrem odvolacího soudu o tom, že největším trestem pro matku je její odloučení od dcery, k níž má bezpochyby silný citový vztah). Dosavadní, pro matku nepochybně velmi tvrdá zkušenost, se proto odvolacímu soudu jeví významnou zárukou, která by měla matce bránit v opakování jejího minulého jednání. Obdobně i stále pokračující trestní řízení nepovažoval prioritně za překážku rozhodnutí o byt' jen omezené péči matky o dceru, ale spíše za další okolnost, která by měla matku od nevhodného ovlivňování nezl. N. odradit, eliminovat tak výše zmíněné riziko.
48. Na druhé straně, že faktický postoj matky k otci není natolik vyrovnaný, jak se snažila v průběhu řízení přesvědčit, bylo dle názoru odvolacího soudu patrné nejen z již zmíněného nedostatku jakéhokoliv sebekritického zhodnocení svého vlastního jednání či z jejího postupu v trestním řízení, ale třeba i v řízeních o výkon rozhodnutí stran styku s dcerou, zahájených v minulosti oběma rodiči. Při jednání před soudem prvního stupně dne 12. 6. 2019 otec projevil ochotu vzít návrh na výkon zpět, pokud by tak učinila i matka. Ta však, ač v reakci na to uvedla, že nemá

zájem na vyhrocení situace, poté co otec svůj návrh skutečně vzal zpět, sama svůj návrh na výkon rozhodnutí ještě rozšířila.

49. Všechny výše popsané úvahy vedly odvolací soud k závěru, nepochybně potřebný kontakt matky s dcerou lze oproti dosavadnímu opatření rozšiřovat toliko postupně, tak, aby na případné opětovné závadové chování matky bylo možno reagovat za situace, kdy by negativní důsledky pro nezl. N. doposud nebyly (slovy soudu prvního stupně) *katastrofální*, že tedy aktuálně lze přistoupit pouze k takové úpravě střídavé péče, která na jedné straně zajistí kontakt matky s dcerou (a tedy posílí možnost matky vykonávat rodičovskou odpovědnost), na druhé straně však pro tuto chvíli riziko opětovného zneužití rodičovské zodpovědnosti matkou a tím (a to především) opětovného narušení především psychiky dítěte co nejvíce poníží. Za takovou pak měl pro tuto chvíli úpravu pouze relativně krátké doby péče matky a to na volné víkendové dny jednou za čtrnáct dnů (tedy v podobě spíše nepřilíš širokého styku). Takováto úprava nebude výrazněji vytrhovat nezl. N. z prostředí, ve kterém se zejména její psychický stav oproti době minulé stabilizoval, ale též pro případ, že by se předpoklady odvolacího soudu o zárukách, že matka nebude opakovat svůj dřívější model chování, ukázaly lichými a bylo třeba opětovně přistoupit k omezení jejího kontaktu s dcerou, a to úpravou toliko výlučné péče otce, by se již nejednalo o tak radikální zásah do života dítěte, jako tomu bylo v minulosti. Střídavou péči v podobné velmi nerovnoměrné podobě, namísto výlučné péče otce za (budoucí) úpravy styku nezl. N. s matkou, měl konečně odvolací soud za vhodnější úpravu i proto, že otci je takto zdůrazňována i potřeba dohody s matkou na všech významných okolnostech života dcery.
50. V této souvislosti pak považuje odvolací soud za vhodné připomenout, že tak tento způsob úpravy péče o nezl. N. je do značné míry odrazem stále existujících pochybností o budoucím chování matky. Jestliže bude v budoucnu zřejmé, že své jednání skutečně změnila a že její, byť i jen velmi omezená péče již nepředstavuje pro nezl. N. zátěž, dceru již více neohrožuje, pak by již výše popsané potřebě podílu obou rodičů na péči o dítě odpovídalo rozšíření podílu matky. Současné rozhodnutí je tedy rozhodnutím, které nemá povahu rozhodnutí konečného, v budoucnu nezměnitelného (jak patrně též z již zmíněného ust. § 909 o. z.). Bylo by přitom nanejvýše vhodné, pokud by se na případné nové úpravě rodičovské odpovědnosti byli rodiče schopni v budoucnu dohodnout bez potřeby ingerence soudu, aby i takto dceru uchránili od zbytečné další zátěže v podobě dalšího soudního řízení.
51. Zde odvolací soud považuje též za vhodné oba rodiče upozornit na zásadu přednesenou v minulosti R.P. na odborném semináři, podle které „*o dětském štěstí nerozhoduje forma péče, ale intenzita rodičovského konfliktu*“. Za zcela zásadní lze proto považovat, aby rodiče se byli nejen schopni domluvit na co možná nejvíce jednotném výchovném působení na nezl. N., a do svých případných vzájemných budoucích sporů dceru nezatahovali, ale rovněž aby ji ušetřili i odlišného líčení důvodů jejího dřívějšího odnětí z péče matky, rozebírání dříve vzniklé situace, což by nezl. N. nepochybně znejistovalo a zatěžovalo, neboť by to mohlo vést k podrobnému líčení dřívějších událostí, které nezletilá zjevně překonala a nechce se k nim vracet (jak patrně i z její výpovědi, ve které se k otázkám z minulosti vyjadřovala často toliko obecně či se sdělením, že si již nevzpomíná), navíc každým z rodičů zřejmě odlišně (což se týká zejména těch vlastních jednání každého z rodičů, jimiž se, velmi mírně řečeno, nemohou chlubit). Stran této otázky by bylo nejvhodnější, kdyby se oba omezili toliko na vysvětlení, které nezl. N. již vzala za vlastní – tedy že o odnětí z péče matky a předání do péče otce rozhodl soud a to proto, že matka neumožňovala její dostatečný kontakt s otcem.
52. Rodičům pak lze též doporučit, aby, nebudou-li schopni vysokou míru vzájemné nedůvěry překonat sami, vyhledali odbornou pomoc nikoliv i s nezl. N., ale sami, a to tentokrát již konečně společně. Potřebnému posílení vzájemné důvěry rodičů by též jistě pomohlo, pokud by se případných nezbytných návštěv ať již lékařů či jiných odborníků s nezl. N. účastnili oba (byť je zřejmé, že takovýto postup je jistě zatěžující). Bez posunu v otázce vzájemné důvěry a tím i snížení intenzity vzájemného konfliktu však šťastnější dětství než doposud své dceři nezajistí.

53. Na základě výše popsaných závěrů proto odvolací soud změnil dle ust. § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. rozsudek soudu prvního stupně tak, že nezl. N. svěřil do střídavé péče obou rodičů, avšak nerovnoměrně rozložené, s výrazně větším podílem otce, kde podíl péče matky odpovídá spíše úpravě nepřilíš širokého styku. Za odpovídající formě střídavé péče pak měl i úpravu, podle které nebude přeprava dítěte od jednoho z rodičů k druhému pouze na jednom z rodičů, ale bude zajišťována oběma, vždy tím, který bude mít nezletilou v péči v následujícím období.
54. Co se týče okamžiku změny péče, měl odvolací soud za to, že by postrádala reálného smyslu, pokud by rozhodl o změně péče na péči střídavou již od 5. 1. 2018, tedy ode dne, kdy nezl. N. byla v zatímní péči otce. Proto počátek změny péče stanovil až od 15. 5. 2020, tedy od okamžiku, kdy již bude možno novou úpravu péče bezesbytku naplnit.
55. Soud prvního stupně doplňujícím rozsudkem rozhodl o předběžné vykonatelnosti úpravy poměrů nezl. N.. Jak patrně z výše popsaných závěrů, jimiž odvolací soud z části odůvodnil své rozhodnutí o střídavé péči, měl i odvolací soud za to, že není v zájmu nezl. N. tuto změnu dále odkládat. S ohledem na skutečnost, že odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil a proti jeho rozsudku není přípustné odvolání a rozsudek tak i v části týkající se změny péče nabude právní moci a vykonatelnosti jeho doručením (§ 211, § 159, § 161 odst. 1 o. s. ř.), odvolací soud již o předběžné vykonatelnosti (svého) rozsudku nerozhodoval, změna rozsudku soudu prvního stupně se tak týkala i výroku VII. o předběžné vykonatelnosti. K námitkám matky ve vztahu k výroku o předběžné vykonatelnosti však lze uvést, že tyto nepovažoval za důvodné. Doplnující rozsudek soudu prvního stupně správně vyhlásil u jednání, u kterého byli účastníci přítomni, přičemž se svým záměrem takto rozhodnout soud prvního stupně účastníky předem seznámil, ti se k němu též vyjádřili (rozhodnutí tedy nebylo překvapivé). Skutečnost, že se jednalo o jednání dne 12. 6. 2019, na který bylo jednání odročeno již jen ve věci výkonu rozhodnutí ve věci styku jak otce, tak i matky s nezl. N. (a při odročení, k němuž došlo při jednání dne 13. 5. 2019, nebyli účastníci seznámeni se skutečností, že bude vyhlášován i doplňující rozsudek – nebylo to v té době známo ještě ani soudu prvního stupně), není dle odvolacího soudu vadou, která by i v případě jen samostatného přezkumu tohoto výroku měla být důvodem zrušení tohoto výroku, když účastníci nebyli na svých právech tímto postupem soudu prvního stupně zkráceni (a nic takového ani při jednání dne 12. 6. 2019 ani nenamítli). Nahrazení opakovaného prodlužování dříve vydaného předběžného opatření výrokem o předběžné vykonatelnosti rozsudku, vydaném po dlouhém řízení, v němž byla provedena řada důkazů, pak lze mít za logický projev ekonomičnosti řízení, přičemž nebezpečí značné újmy hrozící nezl. N. (ve smyslu ust. § 27a zák. č. 292/2013 Sb., zákona o zvláštních řízeních soudních, ve znění předpisů pozdějších, dále jen „z. ř. s.“), soud prvního stupně zjevně spatřoval v důvodech, pro které v minulosti předběžným opatřením rozhodl o jejím svěření do zatímní péče otce.
56. S ohledem na změnu rozhodnutí soudu prvního stupně v části týkající se úpravy péče o nezl. N. bylo třeba nově rozhodnout i o úpravě výživného. Zde měl odvolací soud za to, že při rozhodování o výši výživného soud prvního stupně správně zohlednil ve smyslu ust. § 913 odst. 1 o. z., jak odůvodněné poměry nezl. N., které odpovídají jejímu věku (jak vyplynulo i z výpovědi rodičů před odvolacím soudem), stejně tak jako poměry rodičů, dané především jejich příjmy. Ty, jak bylo zjištěno ze zpráv jejich zaměstnavatelů u otce v roce 2018 v průměru 28 192 Kč čistého měsíčně (i se zohledněním nemocenských dávek zjištěných ze sdělení Okresní správy sociálního zabezpečení Jičín, 2 336, 2 355, 2 296) v roce 2019 pak 32 048 Kč čistého měsíčně (2 689). Průměrný čistý měsíční příjem matky činil ze zaměstnání v roce 2018 29 043 Kč čistého (2 685), ze samostatné výdělečné činnosti pak dílčí základ daně činil 48 809 Kč (dle daňového přiznání za rok 2018 – 2 324). V roce 2019 pak její průměrný čistý měsíční příjem činil 28 179 Kč (2 686), k tomu měla příjem z podnikání obdobný jako v roce 2018 (jak vzato za prokázané z její výpovědi). Příjmy rodičů tak byly v souhrnu do značné míry obdobné. Jestliže pak soud prvního stupně za přiměřené v případě výlučné péče otce měl výživné matky ve výši 3 500 Kč měsíčně, pak odvolací soud s přihlédnutím ke skutečnosti, že matka se do určité míry

podílela na výživě nezl. N.za dobu minulou i mimo rámec jí placeného výživného (jak bylo zjištěno z výpovědí obou rodičů) považoval odvolací soud takto stanovené výživné za odpovídající a vycházel z něho pro účely vyčíslení nedoplatku matky na výživném za dobu od 5. 1. 2018, od kdy nezl. N.byla ve faktické péči otce, do 15. 5. 2020. Za toto období pak matce příslušelo zaplatit na výživu dcery celkem 99 242 Kč – 3 048 Kč za část měsíce ledna 2018, 94 500 Kč za únor 2018 až duben 2020 (27 x 3 500) a 1 694 Kč za prvních 15 dnů měsíce května 2020.

57. Z výpovědí rodičů byla vzata za prokázané, že matka nejprve platila výživné ve výši 2 000 Kč na základě předběžného opatření Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou z 15. 1. 2015, č. j. 4 P 28/2013-1037, kterým jí bylo uloženo přispívat na výživu N.od 5. 1. 2018 částkou 2 000 Kč měsíčně. Poté, co toto usnesení bylo usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 13. 3. 2018, č. j. 16 Co 85/2018-1337 změněno tak, že matce se povinnost platit na výživu dcery částkou 2 000 Kč neukládá, začala matka k rukám otce zasílat pouze částku 1 000 Kč (jak zjištěno z výpovědí obou rodičů). Od vydání napadeného rozsudku (a to od května 2019, jak opět zjištěno z výpovědí obou rodičů) pak platila 3 500 Kč měsíčně. Do dubna 2020 pak zaplatila celkem 61 000 Kč (6 000 Kč za leden až březen 2018, 13 000 Kč za duben 2018 až duben 2019 a 42 000 Kč za květen 2019 až duben 2020) matce tak bylo uloženo doplatit za období od 5. 1. 2018 do 30. 4. 2020, kdy nezl. N.byla fakticky ve výlučné péči otce, částku 38 242 Kč (99 242 – 61 000). Stejně jako dříve soud prvního stupně, i odvolací soud stanovil lhůtu k plnění v trvání 30 dnů, a to postupem dle ust. § 160 odst. 1, část věty za středníkem o. s. ř., když na jedné straně se jedná o částku vyšší, na druhé straně však za situace, kdy matka po dlouhou dobu přispívala na výživu dcery toliko částku 1 000 Kč, jí muselo být zřejmé, že bude třeba, aby v budoucnu výživné doplatila.
58. Pro dobu od 16. 5. 2020, kdy bylo již rozhodnuto o nestejném střídavé péči obou rodičů, vycházel odvolací soud ze závěru, že při jejich obdobných příjmech by při výlučné péči jednoho z nich činilo odpovídající výživné 4 500 Kč (opět s přihlédnutím k jediné vyživovací povinnosti každého z rodičů a současně za situace, kdy by výživné bylo toliko jediným plněním poskytovaným dítěti). Se zohledněním rozsahu péče každého z rodičů dle úpravy střídavé péče (viz výše) pak měl odvolací soud tomuto závěru za odpovídající výživné placené matkou k rukám otce ve výši 4 000 Kč, naproti tomuto otcem k rukám matky ve výši 500 Kč.
59. Při rozhodování o odvolání babičky M. F.proti výroku III. rozsudku soudu prvního stupně, kterým byl upraven její styk s nezl. N.(v rozsahu, v jakém byl dřívějším předběžným opatřením upraven styk matky s dcerou) měl odvolací soud za to, že svěřením nezl. N. do střídavé péče rodičů došlo k takové změně, v důsledku které již není zapotřebí styk nezl. N.s babičkou upravovat. Právo osob příbuzných stýkat se s dítětem je zakotveno v ust. § 927 o. z. V posuzované věci by bylo namíste styk babičky s vnučkou upravit za předpokladu, že by se nezl. N.i nadále nacházela ve výlučné péči otce. Jestliže však bylo rozhodnuto o střídavé péči rodičů a jestliže současně i z výpovědí babičky M. F.bylo zjištěno, že s matkou nezletilé, svojí dcerou, má vztah dobrý, ta jí v kontaktech s nezl. N.nikdy nebránila, pak nic nebrání tomu, aby babička, tak jak tomu bylo i v minulosti, byla v kontaktu s nezl. N.v době, kdy ta bude v péči matky. Konečně, i sama M. F. požadovala úpravu styku s nezl. N.právě jen pro případ, že by ta byla ve výlučné péči otce. Proto odvolací soud dle ust. § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. změnil rozsudek soudu prvního stupně i ve výroku III., a to tak, že rozhodl o tom, že návrh babičky M. F.na úpravu jejího styku s nezl. N.zamítl.
60. S ohledem na změnu rozhodnutí ve věci samé, bylo na odvolacím soudu, aby rozhodl nejen o nákladech odvolacího řízení, nýbrž nově i o nákladech řízení před soudem prvního stupně (§ 224 odst. 2 o. s. ř.), tedy i o náhradě nákladů státu, které byly představovány (jak správně vyčísleno v rozsudku soudu prvního stupně) celkovou částkou 51 361 Kč vynaloženou na náklady znaleckých posudků podaných znalci MUDr. Nedomou a Mgr. Drábkovou. Protože zákon o zvláštních řízeních soudních neobsahuje zvláštní úpravu náhrady nákladů řízení státu, bylo třeba o této rozhodnout dle úpravy obsažené v občanském soudním řádu

(§ 1 odst. 2 z. ř. s., tedy dle ust. § 148 odst. 1 o. s. ř.), podle kterého má stát podle výsledků řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, nejsou-li účastníkům předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Otec se v řízení domáhal svěřeni nezl. N.do jeho výlučné péče, matka pak (prioritně) požadovala, aby dcera zůstala v péči její. Oba znalecké posudky pak do značné míry byly prováděny za účelem posouzení duševního stavu matky, a to s ohledem na její výhrady k závěrům posudků podaných v dřívějším trestním řízení, přičemž v konečném důsledku byla s těmito výhradami úspěšná. Proto, byť poměr střídavé péče byl výrazně v neprospěch matky, měl odvolací soud za to, že po obou rodičích lze spravedlivě požadovat, aby se na náhradě nákladů vzniklých státu podíleli rovnoměrně, když současně neshledal jakéhokoliv důvodu, pro který by státu v tomto řízení mělo právo na náhradu jeho nákladů odepřeno.

61. O náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů ve vztahu mezi účastníky (mezi které je pro účely tohoto rozhodnutí počítána samozřejmě i babička M. F.) rozhodl odvolací soud dle ust. § 224 odst. 1, 2 o. s. ř., § 23 z. ř. s. tak, že ji nepřiznal žádnému z nich, když shodně jako soud prvního stupně neshledal existenci takových zvláštních okolností, které by odůvodňovaly rozhodnutí odlišné.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné.

Nesplní-li povinný, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na nařízení výkonu rozhodnutí či exekuční návrh.

Jihlava 11. května 2020

JUDr. Jaroslav Mádr v.r.
předseda senátu